

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจรณ์ดำรงหนี้สินเชื่ออุปโภคบริโภคของธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจ
แต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบันทิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

Factors that Impact the Delinquency in Consumer Loans of Commercial Banks and
Non-bank Financial Institutions in Thailand

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics Program in Economics

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

Academic Year 2017

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิดนัดชำระหนี้สินเชื่ออุปโภคบริโภค¹
ของธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่
สถาบันการเงินในประเทศไทย

โดย

นางสาวชนิดา ตันติอาภาภุญ

สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.โสตถิร มัลลิกะมาส

คณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์ อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณะกรรมการคุณวิทยานิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร.วราเวศ์ สุวรรณระดา)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร.โสตถิร มัลลิกะมาส)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พุทธกานต์ รัชธรรม)

กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย

(ดร.วสุชาดา นาควิโรจน์)

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ธนิดา ตันติอาภาภุล : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการผิดนัดชำระหนี้สินเชื่ออุปโภคบริโภคของธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย (Factors that Impact the Delinquency in Consumer Loans of Commercial Banks and Non-bank Financial Institutions in Thailand) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. ดร.索塞斯ิร มัลกิกามาส, 69 หน้า.

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคจากการพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ.2546 ถึง 2559 ที่มีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มสูงขึ้นจนอาจจะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อหนี้ครัวเรือนและเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบัน โดยสมมติฐานหลักของงานวิจัยนี้คือคาดว่าอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศและกลุ่มตัวแปรผลกระทบดำเนินงานของกิจการในอดีตสะท้อนถึงพฤติกรรมของการก่อการและเป็นปัจจัยสำคัญต่อปัญหาหนี้ค้างชำระในปัจจุบัน ดังนั้นจึงได้ใช้วิธี Difference GMM ในการศึกษา

จากผลการศึกษาพบว่าหนี้ค้างชำระในอดีตของสินเชื่อทุกประเภทนั้นส่งผลต่อหนี้ค้างชำระในปัจจุบันสะท้อนถึงพฤติกรรม Moral Hazard ของกิจการ โดยปัญหานี้ค้างชำระด้วยคุณภาพที่มีการค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปของสินเชื่อทุกประเภทเกิดจากการที่กิจการมีความพร้อมเพียงพอสำหรับการปล่อยสินเชื่อ (Ability to Loan) ทำให้อัตราการเติบโตของปริมาณเงินให้สินเชื่อนั้นเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่านโยบายคืนภาษีรายต่อคันแรกในปี พ.ศ.2554 ที่หวังจะกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านการจับจ่ายใช้สอยของประชาชนนั้นส่งผลให้หนี้ค้างชำระด้วยคุณภาพของสินเชื่อรายนั้นปรับตัวสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

5985163929 : MAJOR ECONOMICS

KEYWORDS: CONSUMER LOANS DELINQUENCY, MACROECONOMIC INDICATORS, BANK-SPECIFIC FACTORS, DYNAMIC PANEL DATA, DIFFERENCE GMM

THANIDA TANTIHAPAKUL: Factors that Impact the Delinquency in Consumer Loans of Commercial Banks and Non-bank Financial Institutions in Thailand.
ADVISOR: ASSOC. PROF. SOTHITORN MALLIKAMAS, Ph.D., 69 pp.

This research aims to study the factors that affect the debt delinquency of consumer loans from commercial banks and non-bank financial institutions from 2003 to 2016 in Thailand, with the growth rate rising poverty could affect the risk of household debt and economy of the country at the present. The main hypothesis of this research is that the growth rate of the domestic economy and the bank-specific factors reflect the behavior of the business that is important factors of the current problem of consumer loans, so use a difference GMM.

The study found that the debt owed on the loan types affected the outstanding debt currently reflected the Moral Hazard behavior of the business. The Non-performing loans of all loans type are explained by loan growth policy and business's liquidity reflect the ability to loan. The taxes return first-car policy and home projects at that time, hoping to stimulate the domestic economy through private consumption affect the problem loans of auto loans to rise significantly statistically.

CHULALONGKORN UNIVERSITY

Field of Study: Economics

Student's Signature .....

Academic Year: 2017

Advisor's Signature .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกรุณาของหลายท่านที่ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร.สेतถิร มัลลิกามาส อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้คำแนะนำและติดตามความคืบหน้าของการศึกษาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ศักดิ์ เหลืองอร่าม ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการทุกท่านซึ่งประกอบด้วยรองศาสตราจารย์ ดร.พุทธกาล รัชร และ ดร.วสุราดล นาควีโจน์ ที่ให้ข้อแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาในครั้งนี้

สุดท้ายนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ บิดา-มารดา เพื่อนๆรวมถึงเจ้าหน้าที่ของคณะเศรษฐศาสตร์ที่เคยให้กำลังใจและเคยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด คุณประสงค์ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขอขอบแก่บุคคลตั้งกล่าว แต่หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๑๔
สารบัญรูป	๑๕
บทที่ 1 บทนำ.....	๑
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	๑
1.2 ภาระงานวิจัย.....	๔
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๕
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา	๕
1.5 ขอบเขตการศึกษา.....	๕
1.6 นิยามศัพท์	๕
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
2.1 แนวคิดการไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล.....	๘
2.1.1 ปัญหาความไม่สมมาตรของข้อมูล	๘
2.1.2 ปัญหาทางศีลธรรม	๙
2.2 พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อในลักษณะเบี่ยงเบนและปัญหานี้	๙
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อ	๙
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อ	๑๐
2.5 การประเมินความเสี่ยงและวิธีการพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี	๑๑
2.6 การพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 5Ps.....	๑๒

หน้า

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้.....	13
2.8 บททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	15
2.8.1 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจmacroeconomic Indicators)	15
2.8.2 กลุ่มตัวแปรด้านผลการดำเนินงานจากสถาบันการเงิน (Bank-specific Factors).....	16
2.9 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	23
บทที่ 3 ภูมิหลังของการศึกษา.....	24
3.1 ความสำคัญของสินเชื่อ.....	24
3.2 บทบาทของสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจ.....	24
3.3 ความสำคัญของตลาดการเงิน.....	27
3.4 ความสำคัญของบริษัท Non-bank.....	28
3.5 ผลกระทบของธุรกิจ Non-bank.....	30
3.5.1 ผลกระทบระดับจุลภาค	30
3.5.2 ผลกระทบระดับมหภาค.....	31
บทที่ 4 วิธีการศึกษา.....	33
4.1 ข้อมูลที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล	33
4.2 วิธีการศึกษา.....	34
4.3 การประมาณค่าแบบจำลอง	34
4.3 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	37
4.4 คำอธิบายตัวแปรในแบบจำลอง	37
4.5 สมมติฐานของการศึกษา	38
บทที่ 5 ผลการศึกษา	43
5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล	43
5.2 การทดสอบปัจจัยทางเศรษฐกิจ	44

หน้า

5.3 ผลการประมาณค่า.....	51
5.3.1 สินเชื่อเพื่อท่องยานพาณิชย์.....	51
5.3.2 สินเชื่อบัตรเครดิต.....	53
5.3.3 สินเชื่อส่วนบุคคล.....	55
5.3.4 สินเชื่อรถยนต์.....	57
บทที่ 6 อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
6.1 อภิปรายผลการศึกษา	60
6.2 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	64
6.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	64
รายการอ้างอิง	65
ประวัติผู้เขียนนิพนธ์	69

สารบัญตาราง

ตาราง 1 หนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ	2
ตาราง 2 บททวนวรรณกรรมตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจมหาภาคในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	16
ตาราง 3 บททวนวรรณกรรมตัวแปรหนี้ด้อยคุณภาพในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	17
ตาราง 4 บททวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	18
ตาราง 5 บททวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	19
ตาราง 6 บททวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	20
ตาราง 7 บททวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของปริมาณสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	20
ตาราง 8 บททวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	21
ตาราง 9 บททวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายการดำเนินการต่อรายได้จากการดำเนินการในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน	22
ตาราง 10 แหล่งข้อมูลที่ใช้การศึกษา	34
ตาราง 11 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	43
ตาราง 12 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อบัตรเครดิต	43
ตาราง 13 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อส่วนบุคคล	44
ตาราง 14 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อรถยนต์	44
ตาราง 15 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	45
ตาราง 16 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อบัตรเครดิต	45

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อส่วนบุคคล	46
ตาราง 18 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อรถยนต์	47
ตาราง 19 ผลการทดสอบ Unit root ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาชัย	48
ตาราง 20 ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลของตัวแปรอิสระในสินเชื่อบัตรเครดิต	48
ตาราง 21 ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลของตัวแปรอิสระในสินเชื่อส่วนบุคคล	49
ตาราง 22 ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลของตัวแปรอิสระในสินเชื่อรถยนต์	50
ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาชัย	51
ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวม	53
ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อสัดส่วนหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวม	55
ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อสัดส่วนหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อรถยนต์รวม	57

สารบัญรูป

รูป 1 ปริมาณเงินให้สินเชื่ออุปโภคบริโภคจากสถาบันการเงินในประเทศไทย (ล้านบาท)	1
รูป 2 อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศและค่าใช้จ่ายในการบริโภคของภาคเอกชน (ร้อยละ).....	2
รูป 3 หนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคจากสถาบันการเงิน (ล้านบาท)	3
รูป 4 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	23

บทที่ 1

บทนำ

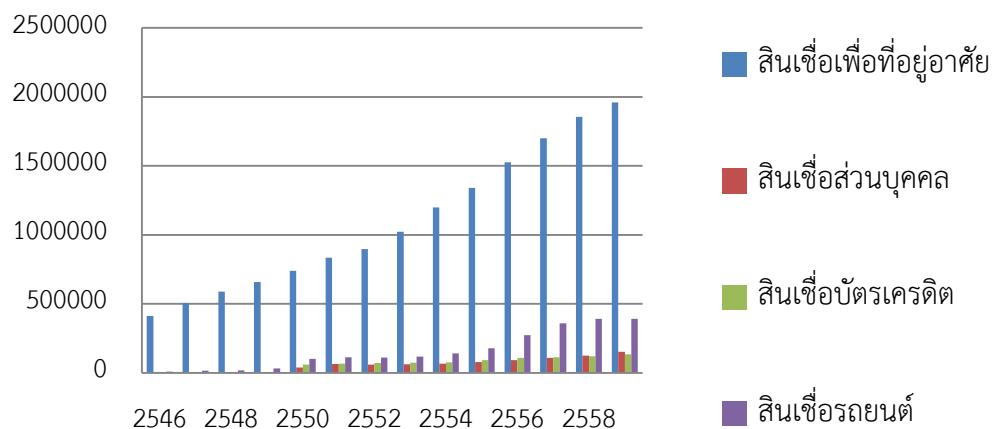
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคนั้นมีความสำคัญอย่างมากต่อบุคคลธรรมด้าทั่วไปในภาคครัวเรือนเนื่องจากเป็นปัจจัยสู่ในการดำรงชีวิต และในช่วงหลายปีที่ผ่านมานั้นรัฐบาลของไทยได้มีนโยบายกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านการสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์ภายในประเทศและบริษัทเงินทุนทั่วไปหรือที่เรียกว่า Non-bank ได้ร่วมกันปล่อยสินเชื่อกลุ่มตั้งกล่าวให้มากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

ปริมาณเงินสินเชื่ออุปโภคบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้นก่อให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยเนื่องจากเป็นแหล่งเงินทุนสำหรับภาคครัวเรือนที่มีบทบาทเป็นทั้งผู้บริโภค ผู้ผลิตอันจะก่อให้เกิดกิจกรรมการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านการบริโภค การผลิต การลงทุน การจ้างงานสร้างรายได้ตามลำดับ

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าปริมาณเงินให้สินเชื่อประเภทดังกล่าวที่เพิ่มสูงขึ้นจากนโยบายประชาธิริมของรัฐบาลโดยเฉพาะมาตรการคืนภาษีรถยนต์คันแรกในปี พ.ศ.2554 ส่งผลให้สินเชื่ออุปโภคบริโภคซึ่งประกอบไปด้วยสินเชื่อเพื่อท่องยานพาหนะ สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลโดยส่วนใหญ่จะเป็นสินเชื่อเงินสดที่ไม่จำเป็นต้องมีสินทรัพย์ค้ำประกันและสินเชื่อรถยนต์เพิ่มสูงขึ้นในทุกปีดังภาพที่ 1

รูป 1 ปริมาณเงินให้สินเชื่ออุปโภคบริโภคจากสถาบันการเงินในประเทศไทย (ล้านบาท)

ที่มา : จากการรวบรวมของผู้วิจัย

ไม่ได้ทำให้อัตราการเติบโตของรายจ่ายเพื่อการบริโภคของเอกชนและอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกปีในทิศทางเดียวกันดังภาพที่ 2 และในขณะเดียวกันกลับ

พบว่าตัวเลขหนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศในกลุ่มของสินเชื่อภาคครัวเรือนเพื่ออุปโภคบริโภคได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างชัดเจนดังตารางที่ 1

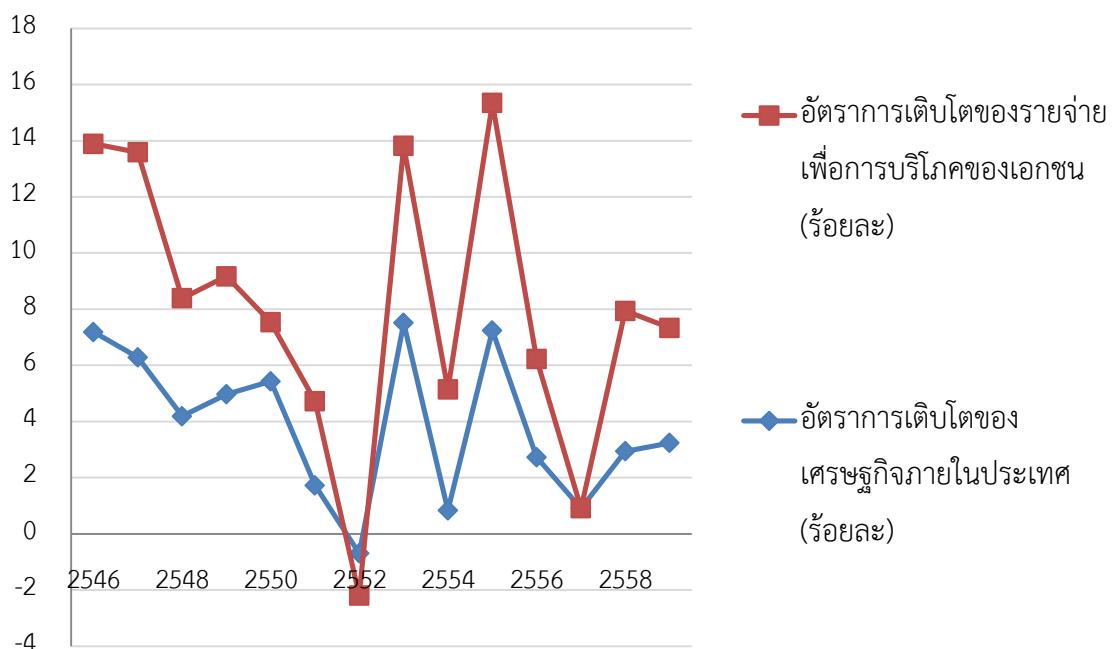
ตาราง 1 หนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ

ประเภทสินเชื่อ (ล้านล้านบาท)	2553	2554	2555	2556
สินเชื่อภาคครัวเรือนรวม	6.37 (63.02)	7.41 (70.31)	8.77 (77.08)	8.97 (77.51)
สินเชื่อภาคครัวเรือน เพื่ออุปโภคบริโภค	5.56 (55.03)	6.18 (58.63)	7.32 (64.37)	7.53 (65.03)

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ: ( ) คือสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ (%)

รูป 2 อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศและค่าใช้จ่ายในการบริโภคของภาคเอกชน (ร้อยละ)

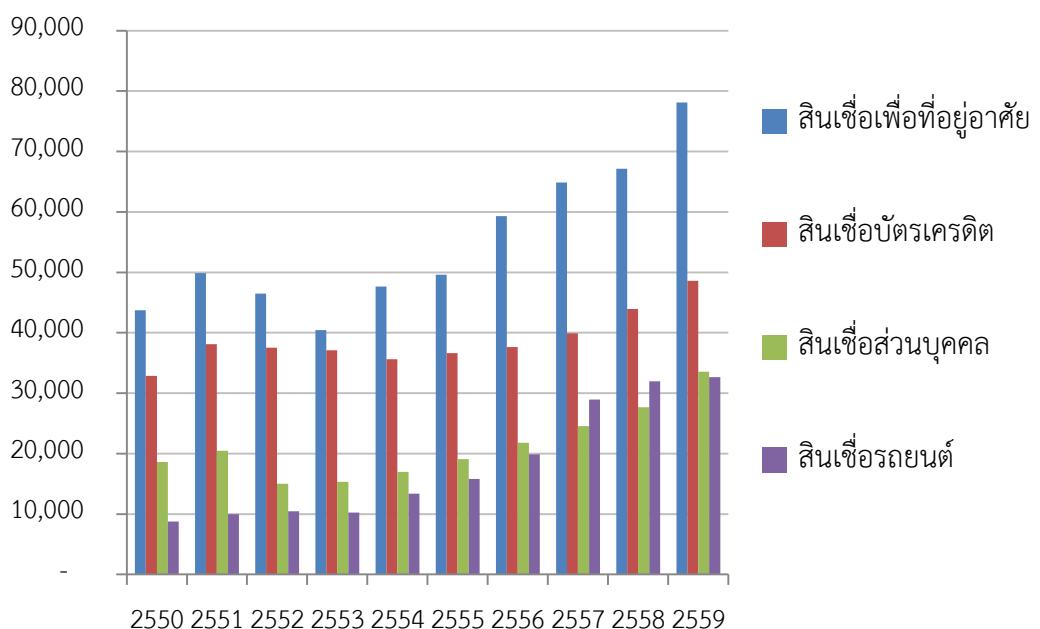
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ส่วนการเพิ่มขึ้นของหนี้ครัวเรือนในปี พ.ศ.2558 ส่วนใหญ่มาจากการนโยบายสนับสนุนการใช้จ่ายหรือซื้อปั่นจักรยาน 1) การเข้าสู่ดุจการจับจ่ายใช้สอยในช่วงท้ายปีและการซื้อกองทุนประยุคภาคีซึ่งเป็นการหนุนให้สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค เช่น สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล

ตลอดจนสินเชื่อในงบประมาณโดยมีสถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารพาณิชย์ (Non-bank) เป็นแกนนำ หลักที่ตอบสนองต่อมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐและที่ธนาคารพาณิชย์นั้นมีการระมัดระวัง การปล่อยสินเชื่อเพื่อป้องกันปัญหาคุณภาพสินทรัพย์ แต่ในทางกลับกันความเชื่อมั่นของผู้บริโภคใน ประเทศลดลง เพราะความรุนแรงของปัญหาภัยแล้งในหลายภูมิภาคและความต่อเนื่องของการลงทุน ภาครัฐที่มีผลต่อความเชื่อมั่นในการเบิกใช้สินเชื่อและความสามารถในการเข้าเงินทุนของภาค ครัวเรือนในระยะถัดไป

นอกจากนั้นผลวิจัยจากสถาบันวิจัยเศรษฐกิจปัจจัยอิสัทธน์ภานุเคราะห์ได้ร่วมกับบริษัทข้อมูลเครดิต แห่งชาติได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาลูกหนี้รายบุคคลพบว่า “ในปัจจุบันคนไทยเป็นหนี้เรื้อรัง เป็นหนี้ นานและมีหนี้มูลค่ามาก” ซึ่งคนไทยเริ่มเป็นหนี้เรื้อรังและเป็นหนี้เสียตั้งแต่อายุยังน้อยประมาณ ปลาย 20 เข้าช่วง 30 ปีซึ่งเป็นกลุ่มวัยทำงานและอยู่ในช่วงวางแผนฐานะที่สำคัญให้กับครอบครัวและ เป็นหนี้นานใกล้เคียงกับระดับสูงสุดตลอดอายุการทำงาน ที่สำคัญระดับหนึ่งไม่ได้ลดลงแม้จะเข้าสู่วัย ใกล้เกษียณและท่อนถึงปัญหาความมั่นคงในชีวิต โดยส่วนใหญ่เป็นหนี้สินเชื่ออุปโภคบริโภคได้แก่ หนี้ สินเชื่อส่วนบุคคลและหนี้บัตรเครดิตโดยจากภาพที่ 3

รูป 3 หนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคจากสถาบันการเงิน (ล้านบาท)

ที่มา : จากการรวบรวมของผู้วิจัย

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคทั้ง 4 ประเภทนี้มีปริมาณที่ สูงขึ้นในทุกปีซึ่งสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวฯ มาจากธนาคารพาณิชย์และอีกสามประเภทจากบริษัท Non-bank และหากพิจารณาประเภทของสถาบันการเงินพบว่ามีการแบ่งแยกตามช่วงอายุและพื้นที่อย่าง

ชัดเจน โดยกลุ่มผู้มีอายุน้อยและวัยทำงานจะมีหนี้ส่วนใหญ่กับบริษัท Non-bank และจะน้อยลงเมื่ออายุมากขึ้น ขณะที่กลุ่มผู้สูงอายุ โดยเฉพาะหลังเกษียณจะมีหนี้ส่วนใหญ่อยู่กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ

เมื่อพิจารณาในระดับประเภทของสัญญาสินเชื่อในด้านของอายุผู้กู้พบว่าผู้กู้ที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี จะมีหนี้สีเขียวสูงในประเภทสินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อบัตรเครดิต และสินเชื่อรถยนต์ เนื่องจากเป็นสินเชื่อที่เข้าถึงได้ง่าย เพราะเพิ่งเริ่มต้นทำงานและมีเงินเดือนประจำเพียงพอต่อการขอสินเชื่อบริษัท Non-bank ทั่วไปและสัดส่วนหนี้สีเขียวของสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอย่างมากเพิ่มขึ้นในช่วงอายุ 35-45 ปี และจะลดลงในกลุ่มที่มีอายุมากขึ้น ในขณะที่ผู้กู้กลุ่มอายุมากกว่า 70 ปี จะมีสินเชื่อธุรกิจใน ร่วมกับสินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อบัตรเครดิตเป็นหลักซึ่งทั้งหมดสะท้อนถึงพฤติกรรมการใช้สินเชื่อตามช่วงอายุ (Life Cycle Theory) และข้อจำกัดที่แตกต่างกันไปในแต่ละช่วงวัย

นอกจากนั้นงานวิจัยของ Chantarat, Lamsam, Samphantharak, and Tangsawasdirat (2017) ยังพบว่าสินเชื่อรถยนต์และสินเชื่อบัตรเครดิตจะเป็นสินเชื่อที่มีการแข่งขันด้านผลิตภัณฑ์จากสถาบันการเงินมากกว่าสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคประเภทอื่นๆ โดยการแข่งขันที่สูงนี้มีทั้งข้อดีและเสีย ซึ่งข้อดีคือทำให้บุคคลธรรมดาทั่วไปสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้หลากหลายมากขึ้น ในขณะที่ข้อเสียจะทำให้สินเชื่อในกลุ่มที่มีการแข่งขันสูงเกิดการด้อยคุณภาพเนื่องจากการแข่งขันของสถาบันการเงิน มี 2 มิติ คือ มิติแรกจะเป็นการแข่งขันเชิงปริมาณซึ่งเป็นการเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด ให้กับสถาบันการเงินของตนที่อาจทำการตีลูกค้าที่ด้อยคุณภาพเข้ามาโดยไม่ได้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีมากพอในขณะที่มิติที่ 2 จะเป็นการแข่งขันเชิงคุณภาพ คือ การรักษาคุณภาพสินเชื่อไปควบคู่กับการแข่งขัน

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าหนี้ค้างชำระคือประเภทหนึ่งความเสี่ยงจากด้านเครดิตที่เป็นปัญหาสำคัญซึ่งอาจก่อให้ความเสี่ยงต่อเสถียรภาพทางการเงินของสถาบันการเงินในประเทศไทยเนื่องจากการเป็นการด้อยค่าลงของสินทรัพย์โดยเมื่อสถาบันการเงินมีผลประกอบการที่ลดลงเนื่องจากปริมาณหนี้ค้างชำระที่สูงขึ้น จึงทำให้มีความจำเป็นที่ต้องค่าไฟอหนี้สำรองจะสูญในสัดส่วนที่สูงและมีผลทำให้เกิดข้อจำกัดในการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เข้มงวดขึ้นจนส่งผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจและความเสี่ยงเชิงระบบของประเทศต่อไป

1.2 คำถามงานวิจัย

ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อปริมาณหนี้ค้างชำระเกิน 1 เดือนแต่ไม่ถึง 3 เดือน (Special Mentioned Loan: SM) และมากกว่า 3 เดือน (Non-performing Loan: NPL) ของสินเชื่ออุปโภคบริโภคจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากเกิน 1 เดือนแต่ไม่ถึง 3 เดือน (Special Mentioned Loan: SM) และมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป (Non-performing Loan: NPL) ของสินเชื่ออุปโภคบริโภคจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่มิใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการศึกษา

เนื่องจากในงานศึกษาวิจัยมุ่งหาปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคจากสถาบันการเงินที่เป็นปัญหาสำคัญอันจะส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและคาดหวังจะนำผลที่ได้จากการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางแก่การวิเคราะห์ตลอดจนออกแบบนโยบายเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม

1.5 ขอบเขตการศึกษา

ลำดับที่	ประเภทสินเชื่อ	แหล่งที่มาของข้อมูล	ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา
1	สินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาศัย	12 ธนาคารพาณิชย์	พ.ศ. 2546-2559
2	สินเชื่อบัตรเครดิต	6 บริษัท Non-bank	พ.ศ. 2550-2559
3	สินเชื่อส่วนบุคคล	9 บริษัท Non-bank	พ.ศ. 2550-2559
4	สินเชื่อรถยนต์	12 บริษัท Non-bank	พ.ศ. 2550-2559

1.6 นิยามศัพท์

1. ธนาคารพาณิชย์จะหมายความในประเทศไทย หมายถึง ธนาคารที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการธนาคารซึ่งได้จัดตั้งในประเทศไทยประกอบธุรกรรมในเชิงพาณิชย์ ทั้งนี้ไม่รวมถึงธนาคารที่จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะกิจของภาครัฐบาล อาทิ ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยและธนาคารพาณิชย์ที่เปิดสาขาในต่างประเทศ

2. บริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย (Non-bank) หมายถึง ผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงินซึ่งส่วนใหญ่เป็นบริษัทจำกัดที่จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์

3. หนี้ค้างชำระ หมายถึง หนี้ที่ลูกหนี้ไม่สามารถชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยคืนธนาคารหรือบริษัทเมื่อครบกำหนดที่ต้องชำระโดยในงานวิจัยนี้แบ่งหนี้ค้างชำระออกเป็น 2 ช่วงเวลาดังนี้ 1) หนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนหรือที่เรียกว่าการจัดชั้นหนี้ก้าวสีพิเศษ (Special Mentioned Loan: SM) และ 2) หนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปหรือที่เรียกว่าการจัดชั้นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-performing Loan: NPL)

4. สินเชื่อเข้าชื่อ หมายถึง สินเชื่อที่มีลักษณะคล้ายกับสินเชื่อเงินผ่อนแต่แตกต่างกันที่กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้นจะยังไม่เป็นของผู้กู้จนกว่าจะผ่อนชำระสินค้านั้นครบ กล่าวคือจะมีการทำสัญญาหรือข้อตกลงระหว่างลูกค้ากับผู้ให้เช้าชื่อว่าจะมีการทำชำระค่าสินค้าเป็นวงๆตามจำนวนเงินและระยะเวลาที่กำหนด โดยระหว่างนั้นผู้กู้สามารถนำสินทรัพย์นั้นมาใช้งานได้ก่อนแต่กรรมสิทธิ์ยังเป็นของผู้ให้เช้าชื่อจนกว่าจะจ่ายเงินครบตามสัญญา

5. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการต่างๆที่ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยซึ่งประกอบไปด้วย ต้นทุนการให้เช่า, ค่าใช้ในการดำเนินงานและการบริหาร, ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน, ค่าตอบแทนกรรมการเป็นต้น

6. รายได้จากการดำเนินงาน หมายถึง รายได้จากการดำเนินกิจการ เช่น รายได้จากการให้เช่า, รายได้จากการดำเนินกิจการเนียมและบริการสุทธิ, รายได้จากการรับเพื่อการค้าสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ เป็นต้น

7. พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบหละหลวย (Moral Hazard) หมายถึง การที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินผู้ซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการสินเชื่อประเภทต่างๆมีพฤติกรรมในการมุ่งปล่อยสินเชื่อในปริมาณมาก หวังเพิ่มรายได้ในกิจการของตนพิยอย่างเดียว โดยละเอียดถึงคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้กู้ เป็นต้น โดยในงานวิจัยนี้ได้ใช้ตัวแปรอัตราส่วนส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในการอธิบายถึงพฤติกรรมดังกล่าว

8. ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อ (Ability to Loan) หมายถึง การที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินผู้ซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการสินเชื่อประเภทต่างๆมี

สภาพคล่องในส่วนทุนหรือส่วนของเจ้าของที่มาก รวมถึงมีความพร้อมมากพอต่อการปล่อยสินเชื่อ เพื่อเพิ่มรายได้ในกับกิจการ

9. พฤติกรรมการติดตามสินเชื่อแบบสกิมมิ่ง (Skimping) หมายถึง การที่ธนาคารพาณิชย์ หรือบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่มิใช่สถาบันการเงินผู้ซึ่งมีหน้าที่ในการให้บริการสินเชื่อประเภทต่างๆ มีค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ย (ค่าใช้จ่ายในการติดตามสินเชื่อ) ที่น้อยเมื่อเทียบกับรายได้จากการดำเนินการ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทย โดยได้นำแนวคิดทฤษฎีและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกิดปัญหาหนี้ค้างชำระมาใช้ในการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดการไม่เท่าเทียมกันของข้อมูล

จากการวิจัยของ ชนินทร์ มีโภคี (2548) ในโลกของความเป็นจริงนั้นโอกาสที่ผู้เล่นในกิจกรรมต่างๆจะมีข้อมูลที่เท่าเทียมกันนั้นเป็นได้ไปยากและทำให้การปรับตัวทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคทำได้ไม่สมบูรณ์ผลคือเกิดกำไรส่วนเกินหรือผลประโยชน์ส่วนเกินในการผลิตหรือการบริโภคเกิดขึ้นซึ่งอาจเป็นปัญหาระดับสถาบันหรือปัจเจกบุคคล โดยการไม่เท่าเทียมกันของข้อมูลก่อให้เกิดปัญหาสำคัญ 2 ประการ ได้แก่ปัญหา Adverse Selection และ Moral Hazard ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นปัญหาที่ทั้งสองฝ่ายมีข้อมูลครบถ้วนแต่ผลลัพธ์หรือผลตอบแทนขึ้นอยู่กับการกระทำการของคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งที่อีกฝ่ายไม่สามารถตรวจสอบได้ บางครั้งจึงเรียกปัญหา Moral Hazard ว่า “ การมีการกระทำการแอบแฝง (Hidden Action) ” หรือ Principal-agent problem กล่าวคือ ความขัดแย้งกันระหว่างเป้าหมายของ Principal ที่ต้องการผลตอบแทนสูงสุดผ่านความพยายามของ Agent ที่มากที่สุดในขณะที่ Agent ที่ต้องการเงินเดือนสูงสุดโดยใช้ความพยายามน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

2.1.1 ปัญหาความไม่เสมอภาคของข้อมูล

การปกปิดข้อมูล สามารถเกิดทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน ความหมายคือเป็นกรณีที่มีการซ่อนข้อมูล เพื่อหวังผลประโยชน์บางประการนั่นคือคนที่จะเข้ามาอยู่ในโครงการจะประเมินแล้วว่ามีผลประโยชน์หรือจะได้รับผลประโยชน์ ปัญหานี้เกิดขึ้นก่อนการตัดสินใจดำเนินการทางเศรษฐกิจเนื่องจากการได้รับข่าวสารไม่สมบูรณ์และไม่เท่าเทียมกันของบุคคลในระบบเศรษฐกิจ เช่น กรณีของตลาดการขายรถยนต์มือสอง (Lemon Market) ซึ่งผู้ซื้อไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับรถยนต์ที่ตนจะซื้อได้เท่ากับผู้ขายทั้งที่รถยนต์คันนั้นมีสภาพสมบูรณ์ไม่ผ่านการชนหรือซ่อมหนัก กรณีดังกล่าวผู้ซื้อไม่แน่ใจและอาจตัดสินใจไม่ซื้อรถยนต์เลย หรือกรณีของการประกันสุขภาพของบริษัทประกัน ถ้าบริษัทไม่มีการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้เอาประกัน เช่น อายุความเสี่ยงที่เกิดจากพฤติกรรมการบริโภครวมทั้งไม่ผ่านการตรวจสุขภาพกิจการประกันสุขภาพนั้นอาจต้องปิดกิจการ เนื่องจากกลุ่มผู้เอา

ประกันส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่คิดว่าตนเองมีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยโดยผู้ที่มีสุขภาพที่ดีไม่มีพฤติกรรมเสี่ยงกลับไม่ทำประกันสุขภาพ หรือธนาคารจะมีลูกค้ามากอภัยเงิน ก็อาจจะมีลูกค้าบางคนปิดบังข้อมูลจริงของตน

2.1.2 ปัญหาทางศีลธรรม

เป็นปัญหาเรื่องคนที่เข้ามาอยู่ในโครงการแล้วมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงหลังจากที่ตกลงทำสัญญากันเรียบร้อยแล้ว พฤติกรรมภายหลังได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ไม่ดีหรือมีความเสี่ยงจากการดำเนินการมากขึ้นกว่าเดิม เช่น กรณีที่ผู้ทำประกันภัยรถยนต์มีพฤติกรรมหลังจากการประกันรถยนต์แล้วด้วยการขับรถยนต์ประมาณใช้ความเร็วสูง เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ เนื่องจากเมื่อเกิดความเสียหายแล้วบริษัทประกันจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายแทนตนของหรือในกรณีของผู้จัดการธนาคารพาณิชย์ที่ปล่อยสินเชื่อโดยการหลักค้าประกันของลูกค้าที่ดี เนื่องจากคิดว่าลูกค้าเสนอให้คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในกิจการนั้นสูงกว่าปกติเป็นต้น

2.2 พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อในลักษณะเบี่ยงเบนและปัญหานี้

ผู้จัดการธนาคารอาจมีแรงจูงใจในการให้กู้ยืมที่มีความเสี่ยงมากกว่าระดับที่เหมาะสมตาม Jensen and Meckling (1976) ซึ่งให้เห็นว่าปัญหาทางศีลธรรมทั้งสองประเภทสร้างพฤติกรรมเช่นนี้หนึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อผู้จัดการมองหาผลประโยชน์ส่วนตัวโดยหรือไปทำการลงทุนในโครงการที่ไม่ดีและขาดการตรวจสอบที่ว่ามีความเหมาะสมสมหรือไม่ ส่องคือปัญหาด้านจริยธรรมอื่นๆ เช่น เกิดจากความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นอาจต้องการให้สินเชื่อที่มีความดังนั้นจากทฤษฎีของ Jensen and Meckling (1976) แสดงให้เห็นว่าปัญหา Moral Hazard ของสถาบันการเงินนี้จะส่งผลให้อัตราการเติบโตของสินเชื่อสูงขึ้นและปัญหานี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) เพิ่มสูงขึ้นในทิศทางเดียวกันเนื่องจากพฤติกรรม Moral Hazard นี้นั้นไม่สามารถสังเกตเห็นได้โดยตรงแต่สามารถอนุมานได้จากการสังเกตพฤติกรรมการดำเนินการของธนาคารหรือสถาบันการเงิน

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสินเชื่อ

สินเชื่อ (Credit) เป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่ถูกนำมาใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเงินตราแต่การใช้สินเชื่อเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนนั้นมีความแตกต่างจากการใช้เงินตราเนื่องจากสินเชื่อมีลักษณะเป็นสัญญาผูกพันที่มีผลต่อเนื่องไปสู่อนาคตโดยจะชำระหนี้คืนภายในระยะเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดตามสัญญา สินเชื่อจึงถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการขยายตัวของการผลิตสินค้าและบริการเพราจะมีผลต่อการจ้างงาน การซื้อ-ขายสินค้าและวัตถุดิบ ทำให้คนในสังคมมีรายได้ตลอดจนคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สินเชื่อมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจต่อผู้บริโภค ผู้ผลิตและผู้ให้บริการดังนี้

บทบาทของสินเชื่อต่อผู้บริโภค

สินเชื่อสามารถทำให้คุณภาพชีวิตของผู้บริโภคดีขึ้น เพราะผู้บริโภคสามารถจัดหาสินค้าและบริการมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสินค้าที่มีความจำเป็นและเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้สินเชื่อยังช่วยจัดความทุกข์ยากได้ในคราวจำเป็น เช่น การเจ็บป่วยกะทันหันหรือกรณีมีเหตุฉุกเฉิน

บทบาทของสินเชื่อต่อผู้ผลิตและผู้ให้บริการ

สินเชื่อสามารถทำให้ผู้ผลิตมีเงินทุนเพียงพอสำหรับการขยายการผลิต โดยเมื่อผลิตสินค้าได้มากย่อมทำให้ต้นทุนการผลิตลดลง และยังเป็นการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้นอีกด้วย

บทบาทของสินเชื่อต่อสถาบันการเงิน

เนื่องจากสถาบันการเงินส่วนใหญ่มีรายได้จากการธุรกิจสินเชื่อเป็นรายได้หลัก ดังนั้นจากการที่สถาบันการเงินมีหน้าที่ในการระดมเงินออมจากผู้มีเงินเหลือและนำเงินดังกล่าวมาหมุนเวียนให้แก่ผู้ออมหรือนำไปลงทุนในกิจกรรมต่างๆนั้นเป็นปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวได้

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อ

การวิเคราะห์ข้อมูลสินเชื่อของธนาคารหรือสถาบันการเงินนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดความสามารถและความพร้อมที่ผู้กู้ยืมจะชำระเงินที่กู้ยืมตามเงื่อนไขสัญญา เช่น การประเมินตัวผู้กู้ยืมโดยดูจากประวัติของผู้กู้ยืมในอดีต สภาพแวดล้อมและความเสี่ยงต่างๆเพื่อที่จะได้พิจารณาว่าจะได้รับคืนหนี้หรือไม่จึงต้องมีความจำเป็นในการประเมินความเสี่ยงนั้นหมายถึงเมื่อสถาบันการเงินมีการรวบรวมข้อมูลต่างๆผู้กู้ยืมเรียบร้อยแล้ว ธนาคารหรือสถาบันการเงินจะทำการกำหนดวงเงินและเงื่อนไขของสินเชื่อให้กับผู้กู้ยืม โดยการกำหนดวงเงินและเงื่อนไขของสินเชื่อจะสะท้อนให้เห็นถึงระดับความเชื่อมั่นและความตั้งใจในการปฏิบัติตามข้อตกลงในสินเชื่อ สำหรับวงเงินสินเชื่อจะพิจารณาถึงเหตุการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ ฯลฯ ที่อาจมีผลกระทบต่อความสามารถของผู้กู้ยืม ดังนั้นการจำแนกประเภทของความเสี่ยงในสินเชื่อจึงเป็นวิธีการที่ดีเพื่อให้สามารถกำหนดประเภทของลูกค้าได้

การตัดสินใจว่าธนาคารหรือสถาบันการเงินมีการจัดการสินเชื่อดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับการควบคุมสินเชื่อว่าสามารถเก็บเงินจากลูกหนี้ที่ค้างชำระนานได้หรือการหลักเลี่ยงปัญหาหนี้สูญได้แต่เนื่องจากในสภาวะที่ตลาดสินเชื่อมีการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้นทำให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินไม่สามารถระบุได้อย่างชัดเจนว่า ลูกค้าที่มีอยู่นั้นเป็นลูกค้าที่ดีหรือไม่ ดังนั้นจึงเป็นบทบาทสำคัญของผู้จัดการสินเชื่อที่จะต้องมีการจำแนกประเภทของลูกค้าโดยพิจารณาถึงความเสี่ยงทางการเงินและผล

ขาดทุนในระดับที่กิจการยอมรับได้ เพราะฉะนั้นการประเมินความเสี่ยงสินเชื่อจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญ และจำเป็นอย่างมากซึ่งอ้างอิงมาจากการวิจัยของ ปัทมา คุทอง (2558)

2.5 การประเมินความเสี่ยงและวิธีการพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 6Cs

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อเป็นสิ่งที่ธนาคารหรือสถาบันการเงินไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ดังนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการด้านสินเชื่อจึงมีหน้าที่วิเคราะห์และพิจารณาความเสี่ยงของผู้กู้ยืมอย่างละเอียด โดยต้องคำนึงถึง 1) ถ้าผู้กู้ยืมอยู่ในขอบเขตของอัตราเสี่ยงเท่านี้แล้ววงเงินสินเชื่อที่ผู้กู้รายนี้ที่จะได้รับ ควรเป็นเท่าใด 2) ระยะเวลาในการให้สินเชื่อกับผู้กู้ยืมควรจะเป็นเวลาเท่าใดเป็นต้น เทคนิคที่กิจการ มักนำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงเพื่อพิจารณาการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้นั้นหรือไม่คือวิธีการประเมิน ความเสี่ยงโดยวิธี 6Cs ซึ่งประกอบไปด้วย

1. Character หมายถึง คุณสมบัติของลูกหนี้ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการวิเคราะห์ถึงอุปนิสัย และพฤติกรรมของผู้ขอสินเชื่อว่ามีความตั้งใจ ความรับผิดชอบในการชำระคืนหนี้มากน้อยเพียงใด โดยแบ่งการพิจารณาออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1.1 คุณสมบัติและประวัติส่วนตัว เช่น อุปนิสัยทั่วไปของลูกหนี้ ประวัติการชำระหนี้ อายุ การศึกษา และสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย เป็นต้น

1.2 คุณสมบัติเฉพาะด้าน เช่น อาชีพหน้าที่การทำงาน ความสามารถ ความชำนาญพิเศษ ตลอดจนประสบการณ์ในการทำงาน เป็นต้น

2. Capacity หมายถึง ความสามารถในการหารายได้ของลูกหนี้เพื่อนำมาชำระคืนหนี้ (Capacity to pay) โดยพิจารณาถึงระดับรายได้ว่าเพียงพอต่อหนี้สินที่มีอยู่หรือไม่ รายจ่ายตลอดจน ความสามารถของลูกหนี้ว่าสามารถที่จะชำระคืนหนี้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาการให้ สินเชื่อหรือไม่

3. Capital หมายถึง เงินทุน สินทรัพย์หรือเงินฝากของลูกหนี้ซึ่งเปรียบเสมือนเป็นสิ่งประกัน และสร้างความมั่นใจกับเจ้าหนี้หรือผู้ให้สินเชื่อว่าจะได้รับการชำระคืนหนี้ซึ่งแหล่งเงินทุนนี้จะเป็น แหล่งเงินสำรองสำหรับการชำระหนี้ของผู้กู้ในกรณีที่เกิดปัญหาด้านรายได้

4. Collateral หมายถึง หลักทรัพย์ค้ำประกันหนี้ หลักประกันที่เป็นทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้จะนำมานำ หรือจำนองเพื่อให้สถาบันการเงินมีความมั่นใจและลดความเสี่ยงต่อหนี้สูญที่อาจเกิดขึ้นได้มากกว่าการ ให้สินเชื่อโดยไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ซึ่งหากลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดสถาบันการเงินก็สามารถ นำมายاخ窈อดตลาดได้ตามที่กฎหมายกำหนด อาทิเช่น สินเชื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น ซึ่งการให้สินเชื่อ ประเภทนี้ก็มักจะมีอตราดอกเบี้ยที่ต่ำ ซึ่งหลักทรัพย์ที่ลูกหนี้นำมาค้ำประกันนั้น

เจ้าหน้าที่สินเชื่อควรจะพิจารณาถึงคุณภาพของหลักประกันว่ามีน้ำหนักและสภาพคล่องมากพอสำหรับที่จะใช้ค้ำประกันหนึ่นนั่นได้หรือไม่ โดยหลักประกันที่นิยมใช้สำหรับค้ำประกันในการให้สินเชื่อ เช่น ที่ดิน อาคาร เงินฝากในธนาคาร หรือบุคคลที่มีเชื่อเสียงและเป็นที่น่าเชื่อถือในสังคม เป็นต้น

5. Conditions หมายถึง ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขขึ้นที่มีผลกระทบต่อรายได้และฐานะของลูกหนี้ ได้แก่

5.1 สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ (Economic Condition) เช่น ภาวะเงินฝืด ภาวะเงินเฟ้อ ที่มีผลต่อระดับราคาสินค้าหรือมูลค่าของเงินมีค่าลดลงทำให้รายได้สูญเสียของลูกหนี้ลดลงโดยจะมีผลต่อความสามารถในการชำระคืนหนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย โดยที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจนั้นขึ้นอยู่กับความไม่แน่นอนของวัฏจักรทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะมีผลกระทบต่อการผลิต การบริโภคและกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่นๆ ของประชาชน

5.2 สถานการณ์ด้านการเมืองและนโยบายของรัฐบาล (Political Condition) ได้แก่ ความวุ่นวายในประเทศตนเอง ประเทศเพื่อนบ้าน การปฏิวัติทางการเมืองตลอดจนการปรับเปลี่ยนนโยบายการเงินการคลังของรัฐซึ่งอาจมีผลทำให้รัฐบาลขาดเสียรภาพ และทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจในประเทศเกิดข้อจำกัด เช่น การห้ามนำเข้าสินค้าบางประเภทเข้าประเทศหรือการตั้งกำแพงภาษี โดยอาจจะเป็นผลดีหรือผลเสียของแต่ละกลุ่มบุคคลแตกต่างกันออกไป

6. Control หมายถึง ความสามารถในการควบคุมฐานะของการเงินของลูกหนี้โดยเป็นการพิจารณาถึงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของลูกหนี้

2.6 การพิจารณาสินเชื่อโดยวิธี 5Ps

นโยบาย 5Ps นั้นเป็นแนวทางในการวิเคราะห์สินเชื่อในลักษณะที่ไม่ใช่งบการเงิน

1. Purpose หมายถึง วัตถุประสงค์ของการกู้ยืมของลูกหนี้โดยธนาคารหรือกิจการจำเป็นต้องทราบถึงวัตถุประสงค์-'V' การกู้ยืมเพื่อตรวจสอบว่าจำนวนเงินที่ลูกหนี้ขอสินเชื่อไปนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่นอกจากนั้นยังต้องพิจารณาดูว่าลูกหนี้ได้นำเงินที่ได้ไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งกับทางธนาคารหรือกิจการไว้หรือไม่ โดยจะต้องเป็นการนำเงินไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดผลผลิตเพิ่มขึ้นจึงจะทำให้ลูกหนี้มีรายได้เพียงพอที่จะชำระคืนหนี้ ดังนั้นการพิจารณาจุดประสงค์ในการกู้ยืม จึงมีความสำคัญอย่างเพื่อให้ลูกหนี้นำเงินไปใช้อย่างมี ชีวิตดีและสามารถจัดการขอสินเชื่อโดยทั่วไปสามารถสรุปได้ ดังนี้ เพื่อนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน, เพื่อนำไปจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายประจำเดือนโดยไม่

ใช้เงินจากรายได้ปกติ, เพื่อนำไปใช้ชำระเงินคืนเจ้าหนี้เดิม, เพื่อการเก็บกำไร, เพื่อนำไปบริโภคส่วนบุคคล เช่น ซื้อสินค้าเพื่อการอุปโภคบริโภคเป็นต้น

2. People หมายถึง การวิเคราะห์ประวัติของลูกหนี้ ประวัติครอบครัว ประวัติการทำงาน เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะแสดงให้เห็นถึงความตั้งใจของลูกหนี้ที่จะชำระหนี้ การหาข้อมูลจากลูกหนี้สามารถทำได้โดยการสัมภาษณ์อาจใช้วิธีการถามตรงๆ การกรอกแบบสอบถามโดยจะทำให้สามารถนิจฉัยข้อมูลได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อของธนาคารหรือกิจการได้มากยิ่งขึ้น

3. Payment หมายถึง ความสามารถในการหารายได้มาชำระคืนหนี้ โดยในการพิจารณาการให้สินเชื่อ เจ้าหน้าที่สินเชื่อจะเป็นต้องวิเคราะห์โอกาสในการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้ว่ามีความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด โดยที่น้อยย่อมรายได้ของลูกหนี้เป็นสำคัญซึ่งหากลูกหนี้มีรายได้ที่ดีและสมำเสมอ ก็ย่อมเป็นที่เชื่อถือและสมควรได้ควรการพิจารณาให้กู้

4. Protection หมายถึง หลักประกันความเสี่ยงของธนาคารในการกู้ยืมนั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความผิดพลาดล้มเหลวในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย ซึ่งอาจเป็นเพราะความสามารถในการบริหารงานของลูกหนี้โดยตรงทำให้รายได้ไม่เพียงพอและ มีภาระหนี้สินมาก จากสถานการณ์ภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือการ เปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาการให้สินเชื่อให้กู้ยืมจึงควรพิจารณาถึงหลักประกัน เพราะเป็นการลดความเสี่ยงของธนาคารหรือกิจการ

5. Prospect หมายถึง แนวโน้มในอนาคตว่าธนาคารหรือกิจการควรให้ลูกหนี้กู้หรือไม่ ความเสี่ยงมากหรือน้อยเพียงใด ซึ่งเป็นการพิจารณาภาพรวมของหลักประกันภัยในของลูกหนี้ เช่น ที่อยู่อาศัย ที่ดิน เงินฝากธนาคารเป็นต้น และหลักประกันภายนอก เช่น การให้ยศคุณภายนอกมาค้ำประกันให้

2.7 แนวคิดเกี่ยวกับมูลเหตุของการค้างชำระหนี้

หนี้ค้างชำระของลูกหนี้เป็นสิ่งที่ธนาคารหรือบริษัทเงินทุนทั่วไปไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เนื่องจากมีปัจจัยหลากหลายประเภทที่ส่งผลให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระคืนหนี้ได้ภายในกำหนดตามสัญญา ยกเว้นที่สามารถแบ่งประเภทปัจจัยที่กระทบต่อมูลเหตุของการค้างชำระหนี้ของลูกหนี้ได้ดังนี้

1. ปัจจัยภายนอก

เป็นปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้และกระทบต่อลูกหนี้ ได้แก่ สภาวะเศรษฐกิจ กล่าวคือถ้าเศรษฐกิจมีการขยายตัวมากขึ้น ประชาชนในประเทศมีรายได้เนื่องจากมีการจ้างงานที่มากขึ้น ความสามารถในการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้จะสูงขึ้น ส่งผลให้ปัญหาหนี้ลดลงตามลำดับ แต่ถ้า หักสภาวะเศรษฐกิจมีการขยายตัวที่ลดลงก็ย่อมส่งผลต่อปัญหาหนี้ในทิศทางตรงกันข้าม นโยบายของรัฐบาลกล่าวคือรัฐบาลมีการใช้เงินโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจ ที่ต้องการเพิ่มปริมาณการบริโภคของภาคเอกชน (Private Consumption) และการลงทุนของเอกชน (Private Investment) ในประเทศ ให้ปริมาณที่สูงขึ้นโดยการให้สถาบันการเงินเร่งปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นซึ่งอาจจะส่งผลทำให้ปัญหาหนี้ นั้นเพิ่มสูงขึ้นได้ถ้าเศรษฐกิจของประเทศไทยไม่ได้เติบโตอย่างแท้จริง นอกจากนั้นปัจจัยภายนอกยัง ประกอบไปด้วยค่านิยมและเทคโนโลยี ภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น

2. ปัจจัยภายใน

ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เกิดขึ้นภายในจากธนาคารหรือสถาบันการเงินที่เป็นผู้ปล่อยสินเชื่อเอง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย การปล่อยสินเชื่อให้กับลูกหนี้โดยไม่มีการพิจารณาคุณสมบัตรของลูกหนี้ว่ามีความเหมาะสมมากพอหรือไม่ การขาดการติดตามและควบคุมลูกหนี้หลังจากที่ ปล่อยสินเชื่อไปแล้วตลอดจนการประเมินราคาหลักทรัพย์ที่ไม่เหมาะสม เช่น การประเมินราคา หลักประกัน ที่สูงเกินไป

3. ปัจจัยที่เกิดจากตัวลูกหนี้

นอกจากปัญหาหนี้จะเกิดมาจากการปัจจัยภายนอกเช่นสภาวะเศรษฐกิจและปัจจัยภายใน เช่น พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินแล้วนั้นยังเกิดจากตัวของลูกหนี้เอง เช่น การที่ลูกหนี้ นำเงินที่ได้จากการปล่อยกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ เช่น การนำไปเก็บกำไร พฤติกรรมที่ลูกหนี้มีการใช้ จ่ายอย่างฟุ่มเฟือยและยิ่งสร้างหนี้สินเพิ่มขึ้นอีก หรือกระทำการที่ลูกหนี้ถูกเลิกจ้างงาน ทำให้ขาดรายได้ตลอดจนการที่ลูกหนี้มีเจตนาที่จะไม่ยอมชำระคืนหนี้หรือนำเงินไปชำระคืนหนี้ภายนอกก่อนนำ เงินไปชำระคืนแก่สถาบันการเงิน

2.8 บททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อร่วมนั้นสามารถอธิบายได้จาก 2 กลุ่มตัวแปรหลัก คือ 1) ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจภาค (Macroeconomic Indicator) ที่เป็นปัจจัยภายนอกซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้และ 2) กลุ่มตัวแปรภายในที่อธิบายจากตัวแปรการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์และกิจการเองและจากการของ Klein (2013) เชื่อว่าปัญหาหนี้ในอดีตย่อมส่งผลต่อปัญหาหนี้ในปัจจุบัน

2.8.1 ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจภาค (Macroeconomic Indicators)

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นตัวแปรที่สะท้อนถึงการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศซึ่งหมายถึงการที่คนในประเทศมีงานทำ มีรายได้ อันส่งผลให้ฐานการดำรงชีพดีขึ้น และส่งผลต่อความสามารถในการชำระหนี้สินมีมากขึ้น Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012) และ Carey (1998) ได้กล่าวว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจนั้นเป็นปัจจัยความเสี่ยงเชิงระบบที่สำคัญโดยส่วนมากจะส่งผลเสียมาจากการปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพที่มากขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Klein (2013), Quagliariello (2007) และ Nkusu (2011) ที่กล่าวว่าปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับวัฏจักรเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยเมื่ออัตราการเจริญเติบโตเศรษฐกิจที่มี溯ห้อจากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติที่แท้จริง (Real GDP Growth) เพิ่มสูงขึ้นนั้นประชากรในประเทศมีรายได้มากขึ้น อัตราการว่างงานลดลง สัดส่วนความสามารถในการชำระคืนหนี้ของทั้งหน่วยครัวเรือนและหน่วยธุรกิจเพิ่มสูงขึ้นจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพลดลง

งานวิจัยของ Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและคุณภาพของสินเชื่อที่มีข้อสมมติฐานหลักกว่าในช่วงที่เศรษฐกิจมีการขยายตัว สัดส่วนหนี้ด้อยคุณภาพต่อปริมาณเงินให้สินเชื่อร่วมจะต่ำเนื่องจากทั้งกลุ่มผู้บริโภคและกลุ่มธุรกิจมีรายได้ที่เพียงพอต่อการชำระคืนหนี้ แต่ในขณะที่ช่วงเศรษฐกิจหดตัวหรือมีอัตราการเจริญเติบโตที่ต่ำลงจะทำให้สัดส่วนหนี้ด้อยคุณภาพสูงขึ้นและเริ่กสถานการณ์ดังกล่าวว่าเป็นความเสี่ยงที่เกิดจากระบบ (Systemic Risk) และพบว่าสัดส่วนหนี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) สินเชื่อเพื่อท่องเที่ยว อาศัย, สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคและสินเชื่อเพื่อธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในอดีต เช่นเดียวกับกับงานวิจัยของ Salas and Saurina (2002) ที่ได้วัดภาพรวมเศรษฐกิจผ่านทางตัวแปรอัตราการเจริญเติบโตในอดีตซึ่งพบว่าสัดส่วนหนี้ด้อยคุณภาพจากธนาคารพาณิชย์และธนาคารเพื่อการออม ในประเทศสเปนตั้งแต่ปี 1985-1997 มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Espinoza and Prasad (2010) พบว่าอัตราการเติบโตทาง

เศรษฐกิจ (Real GDP Growth) ของประเทศไทยในกลุ่มยุโรปตั้งแต่ปี 2000-2011 นั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติดังตาราง 2

ตาราง 2 ทบทวนวรรณกรรมตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจมหาศาลในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
ΔGDP_{t-1}	Klein (2013)	-
	Nkusu (2011)	-
	Louzis et al. (2012)	-
	Salas and Saurina (2002)	-
	Erdinc and Abazi (2014)	-

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

2.8.2 กลุ่มตัวแปรด้านผลการดำเนินงานจากสถาบันการเงิน (Bank-specific Factors)

นอกจากตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจมหาศาลจะเป็นปัจจัยภายนอกที่กระทบต่อการเกิดหนี้ปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพแล้วยังมีปัจจัยภายในจากสถาบันการเงินที่ส่งผลต่อปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพเช่นกัน โดยจากการของ Espinoza and Prasad (2010) กล่าวว่าปัจจัยทางด้านการดำเนินงานของสถาบันการเงินที่เป็นการวิเคราะห์ผ่านสัดส่วนทางการเงินที่แสดงไว้ในงบการเงินจะสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมการแสวงหาความเสี่ยงของธนาคารผ่านการปล่อยสินเชื่อในลักษณะต่างๆ เช่น พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบผิดศีลธรรม (Moral Hazard) หรือพฤติกรรมการบริหารที่ไม่ดี (Bad Management) และจากการของ Berger and DeYoung (1997) ได้ทำการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างของพฤติกรรมต่างของธนาคารพิเศษได้แก่ Bad Luck, Bad Management, Skimping และ Moral Hazard ว่ามีความสัมพันธ์กับคุณภาพของหนี้ (Loan Quality) ต้นทุนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ (Cost Efficiency) และส่วนทุนของธนาคาร (Bank Capital) หรือไม่ซึ่งผลการศึกษาพบว่าปัญหาหนี้และปัญหาของธนาคารนั้นมาจาก Cost Efficiency ในขณะที่งานวิจัยของ Podpiera and Weill (2008) พบร่วมกับพฤติกรรม Bad Management ของธนาคารในอดีตทำให้หนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบันสูงขึ้น

1. หนี้ค้างชำระในอดีต

ตัวแปรหนึ่งด้อยคุณภาพในอดีตเป็นตัวแปรที่สังท้อนถึงคุณภาพสินเชื่อของธนาคารและภาพรวมในด้านทัศนคติของธนาคารในการควบคุมและจัดการกับความเสี่ยงหนึ่งด้อยคุณภาพนี้ซึ่งจากงานของ Keeton and Morris (1987) ได้นำเสนอทฤษฎีว่าเป็นข้อสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรม Moral Hazard เนื่องจากเมื่อรานาครมีคุณภาพของสินเชื่อที่ต่ำย่อมมีพฤติกรรมแสวงหาความเสี่ยงเข้าสู่ธนาคารเพื่อหวังที่จะต้องการแก้ปัญหาหนี้ผ่อน Moral Hazard Incentives ในอดีตแต่ผลที่ได้กลับยิ่งทำให้เกิดปัญหาหนึ่งด้อยคุณภาพเพิ่มสูงขึ้นไปอีกในปัจจุบันดังนั้นจึงเป็นการสรุปว่าหนึ่งด้อยคุณภาพในอดีตเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดหนึ่งด้อยคุณภาพในปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Klein (2013), Messai and Jouini (2013), Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012) และ Ghosh (2015) ดังตาราง 3

ตาราง 3 บทหวานรรณกรรมตัวแปรหนึ่งด้อยคุณภาพในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนึ่งด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนึ่งด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
NPL _{it-1}	Nkusu (2011)	+
	Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012)	+
	Ghosh (2015)	+
	Dimitrios, Helen, and Mike (2016)	+
	Keeton and Morris (1987)	+(พฤติกรรม Moral Hazard โดยผู้จัดการธนาคาร)

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

2. การวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงาน (Bank's Profitability)

พฤติกรรม Bad Management สามารถวิเคราะห์ได้จากตัวแปรอัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีต (Return on Equity: ROE_{it-1}) ซึ่งเป็นตัวแปรที่บ่งบอกถึงการมีประสิทธิภาพของสถาบันการเงินโดยงานวิจัยของ Klein (2013) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร ROE_{it-1} ของธนาคารของประเทศในกลุ่ม Central, Eastern and South-Eastern Europe: CESE ในช่วงปี 1998-2011 นั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับหนึ่งด้อยคุณภาพล่าวคือเมื่อรานาครมีกำไรสุทธิสูงขึ้นเมื่อเทียบกับส่วนของเจ้าของก็ย่อมหมายถึงธนาคารสามารถสร้างกำไรสุทธิ

จากส่วนของเจ้าของได้มากขึ้นซึ่งส่งผลทำให้หนี้ด้อยคุณภาพลดลงแต่ในทางกลับกันถ้ากิจการมีกำไรสุทธิลดลงเมื่อเทียบกับส่วนของเจ้าของทำให้อัตราส่วน ROE_{it-1} จึงมีค่าลดลงและส่งผลทำให้หนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012) ที่ให้ผลการศึกษาว่าค่าสัมประสิทธิ์หน้าอัตราส่วน ROE ในระยะสั้นนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับหนี้ด้อยคุณภาพในสินเชื่อเพื่อธุรกิจและสินเชื่อเพื่อท่องยุ่งค้ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงเป็นการยืนยันข้อสมมติฐานพฤติกรรม Bad Management เนื่องจากธนาคารไม่สามารถสร้างกำไรสุทธิจากส่วนของเจ้าของในอดีตได้ดีเท่าที่ควรนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dimitrios, Helen, and Mike (2016) ที่พบว่าหนี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์ในเวปยุโรปเกิดมาจากการผิดติกรรมดังกล่าว เช่นเดียวกัน โดยสรุปแล้วพฤติกรรม Bad Management นั้นมีนิยามหลักมาจากการของ Berger and DeYoung (1997) ที่กล่าวไว้ว่ากำไรของธนาคารที่สูงขึ้นนั้นมาจากการผิดติกรรมแสวงหาความเสี่ยงของธนาคารเอง (Incentives to engage in high-risk activities) ดังตาราง 4

ตาราง 4 บทหวานรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
ROE_{it-1}	Dimitrios, Helen, and Mike (2016)	-
	Klein (2013)	-
	Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012)	-

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

3. การวิเคราะห์ด้านส่วนทุน (Bank's Capitalization)

พฤติกรรม Moral Hazard หรือพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบหละหลวยของธนาคารสามารถวิเคราะห์ได้จากตัวแปรอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีต (Equity on Assets: EOA_{it-1}) ซึ่งงานวิจัยของ Klein (2013) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าวกับหนี้ด้อยคุณภาพของประเทศในกลุ่ม Central, Eastern and South-Eastern Europe: CESE ในช่วงปี 1998-2011พบว่ามีความสัมพันธ์ในทิศทางที่ตรงข้ามกันและเป็นการยืนยันข้อสมมติฐานที่กล่าวว่า เกิดพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบผิดศีลธรรมจากธนาคารเนื่องจากการที่ธนาคารมีส่วนของเจ้าของ

หรือส่วนทุนในอดีตที่ต่ำกว่าปริมาณสินทรัพย์รวมจะเป็นเหตุจูงใจให้ผู้จัดการมีพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบละเลยคุณสมบัติของผู้กู้ที่มากขึ้นจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้น เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012) ที่พบว่าค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรดังกล่าวในอดีตนั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับหนี้ด้อยคุณภาพของธนาคารในประเทศกรีซอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะเมื่อร้านค้ามีส่วนของเจ้าของลดลงย่อมเป็นแรงจูงใจให้เกิดการแสวงหาส่วนทุนเพิ่มโดยพฤติกรรม Moral Hazard การเพิ่มความเสี่ยงผ่านการปล่อยสินเชื่อ (Incentive to Engage in Risky Lending) ท่ามกลางการละเลยการจัดอันดับเครดิตลูกหนี้และไม่มีการติดตามลูกหนี้ซึ่งเป็นนิยามความหมายของการปล่อยสินเชื่อแบบ Moral Hazard จากงานวิจัยของ Keeton and Morris (1987) และยังสอดคล้องกับ Glen and Mondragón-Vélez (2011) และ Salas and Saurina (2002) ดังตาราง 5

ตาราง 5 ทบทวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
EOA _{it-1}	Zhang, Cai, Dickinson, and Kutan (2016)	-
	Klein (2013)	-
	Keeton and Morris (1987)	-
EOA _{it-2}	Salas and Saurina (2002)	-

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

Rajan (1994) พบร่วมกับค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีต (Equity on Assets: EOA_{it-1}) มีเครื่องหมายเป็นบวกนั้นหมายความว่ามีความสัมพันธ์กับปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพในทิศทางเดียวกันกล่าวคือเมื่อร้านค้ามีส่วนของเจ้าของมากกว่าสินทรัพย์รวมเปรียบเสมือนกับนโยบายใจกว้างของธนาคารที่จะปล่อยสินเชื่อ (A Liberal Credit Policy) ที่มากขึ้นและเป็นการเพิ่มหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบันและเป็นการยอมรับข้อสมมติฐานว่าเกิด ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่มาก (Ability to Loan) ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Ghosh (2015) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีต่อหนี้ด้อยคุณภาพ (NPLs) ของธนาคารพาณิชย์และสถาบันเงินออมใน 50 รัฐของสหรัฐอเมริกาและโคลัมเบียปี 1984-2013 ดังตาราง 6

ตาราง 6 ทบทวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
EOA_{it-1}	Ghosh (2015)	+(ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อ)

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

การวิเคราะห์ด้านอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อ (Bank's Loan Growth)

จากการวิจัยของ Keeton (1999) ได้กล่าวถึงแบบจำลองพื้นฐานของตลาดสำหรับสินเชื่อธนาคารพบว่าเมื่ออัตราการเติบโตของปริมาณเงินให้สินเชื่อเพิ่มสูงขึ้นแล้วจะการผลักดันให้เกิดปัญหาหนี้เสียตามมาเนื่องจากจะเมื่ออุปทานของสินเชื่อในระบบมาก อัตราดอกเบี้ยกู้ยืมจะลดลง โอกาสที่ผู้กู้ยืมจะผิดนัดชำระหนี้ย่อมสูงขึ้นตามลำดับ โดยจากการของของ Klein (2013) ได้ใช้อัตราส่วนปริมาณสินเชื่อรวมต่อสินทรัพย์รวมในอดีต (Loan to Asset: LOA_{it-1}) เพื่อที่จะต้องการสะท้อนถึง Liquidity Risk ของธนาคารว่ามีการเพิ่มความเสี่ยงในสินทรัพย์ผ่านปริมาณเงินการปล่อยสินเชื่อที่มากเกินไปหรือไม่ และผลการศึกษาพบว่าเครื่องหมายค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร LOA_{it-1} มีค่าเป็นบวกนั่นสรุปได้ว่าหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน (NPLs) ของธนาคารในกลุ่ม CESE เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกับงานของ Ghosh (2015) ในขณะที่งานวิจัยของ Espinoza and Prasad (2010) เลือกใช้ตัวแปรอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อ (Loan Growth) ในสองปีก่อนหน้าซึ่งพบว่ามีความสัมพันธ์กับหนี้ด้อยคุณภาพในทิศทางเดียวกันดังตาราง 7 และ 8

ตาราง 7 ทบทวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของปริมาณสินเชื่อต่อสินทรัพย์รวมในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
LOA_{it-1}	Ghosh (2015)	+
	Klein (2013)	+

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

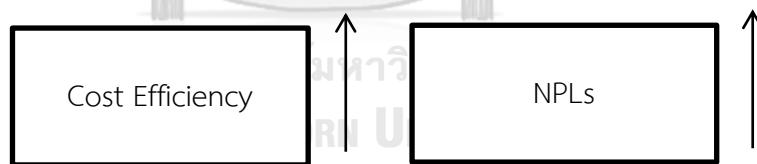
ตาราง 8 ทบทวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
LOANG_{it-2}	Klein (2013)	+
	Espinoza and Prasad (2010)	+
LOANG_{it-3}	Salas and Saurina (2002)	+

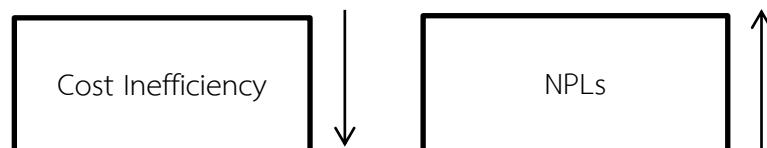
ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

การวิเคราะห์ด้านต้นทุนการดำเนินงาน (Bank's Operating Efficiency)

Berger and DeYoung (1997) ได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับพฤติกรรม Skimping ว่าเกิดจากการที่ธนาคารเลือกจัดสรรค่าใช้จ่าย ไปกับการลงทุนเพื่อหวังผลกำไรในอนาคตมากกว่าามุ่งแก้ไขปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพในระยะสั้น ก็จะส่งผลให้เกิดปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน จึงสรุปว่าความสัมพันธ์ระหว่าง Cost Efficiency และ NPLs มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานของ Rossi, Schwaiger, and Winkler (2005)

ซึ่งในต่อมา Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012) ได้นำงานของ Berger and DeYoung (1997) มาศึกษาต่อและให้คำนิยามเกี่ยวกับพฤติกรรม Skimping ว่าปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพกับต้นทุนการดำเนินงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ (Cost Inefficiency) เช่นการนำค่าใช้จ่ายทั้งหมดไปกับการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ การติดตามหนี้มากกว่าเพื่อนำไปลงทุนให้เกิดผลกำไรกับธนาคารในอนาคต นั้นมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกันซึ่งสอดคล้องกับ

ในขณะที่งานของ Espinoza and Prasad (2010) พบว่าในอดีตค่าใช้จ่ายที่มิใช่ดอกเบี้ยมีปริมาณมากกว่าสินทรัพย์รวมนั้นหมายความว่าผู้จัดการธนาคารมีทักษะด้านสินเชื่อที่ไม่ดีในการจัดอันดับเครดิตลูกหนี้ (Poor Skill in credit scoring) หรือการติดตามลูกหนี้ (Monitoring borrowers) ทำให้ต้นทุนค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของธนาคารเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับปริมาณสินทรัพย์รวมซึ่งนิยามได้ว่าเป็น Cost-inefficient / Bad Management และส่งผลทำให้หนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้นในที่สุดซึ่งสอดคล้องกับนิยามพฤติกรรมการบริหารจัดการกิจการที่ไม่ดีของธนาคารโดยจากการวิจัยของ Salas and Saurina (2002) กล่าวว่าผู้จัดการของธนาคารนั้นไม่สามารถสร้างรายได้จากการดำเนินงานได้เมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานดังตาราง 9

ตาราง 9 ทบทวนวรรณกรรมตัวแปรอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายการดำเนินการต่อรายได้จากการดำเนินการในอดีตที่ส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน

ตัวแปรอิสระ	ผู้ทำการศึกษา	ผลการศึกษาต่อการเพิ่มขึ้นของหนี้ด้อยคุณภาพในปัจจุบัน
$\text{INEF}_{it-1}^{(1)}$	Salas and Saurina (2002)	+
	Louzis, Vouldis, and Metaxas (2012)	+
$\text{INEF}_{it-1}^{(2)}$	Espinoza and Prasad (2010)	+

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ อัตราส่วนของ Inefficiency Ratio ในงานของ Salas and Saurina (2002) คำนวณมาจากสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (Operating Expenses) ต่อรายได้จากการดำเนินการ (Operating Margin), ⁽²⁾ อัตราส่วน Inefficiency Ratio ของ Espinoza and Prasad (2010) คำนวณมาจากค่าใช้จ่ายที่มิใช่ดอกเบี้ยต่อสินทรัพย์รวม

2.9 กรอบแนวคิดในการศึกษา

งานวิจัยฉบับนี้มุ่งหารือว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือน (Special Mentioned Loan) และมากกว่า 3 เดือน (Non-performing Loans) ของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้ง 4 ประเภทจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non-bank) ในประเทศไทยซึ่งจากการบททวนวรรณกรรมที่ผ่านมาจึงสามารถสรุปกรอบแนวคิดได้ดังนี้

รูป 4 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิบาย

บทที่ 3

ภูมิหลังของการศึกษา

3.1 ความสำคัญของสินเชื่อ

สินเชื่อหมายถึงอำนาจในการเข้าถึงการใช้สินค้าและบริการ โดยสัญญาว่าจะชดใช้คืนในอนาคต โดยสินเชื่ออาจอยู่ในรูปของสินค้าและบริการ หรือในรูปของเงินก็ได้ เนื่องจากในทางเศรษฐศาสตร์มองว่าหน่วยเศรษฐกิจในระบบเศรษฐกิจนั้นอาจมี ลักษณะการใช้ทรัพยากรที่ไม่สมดุล กัน บางหน่วยเศรษฐกิจอาจมีความต้องการใช้สินค้าและบริการมากกว่าทรัพยากรที่ตนมี อยู่ในปัจจุบัน ขณะที่บางหน่วยเศรษฐกิจอาจมีทรัพยากรเหลือใช้เกินความต้องการ หากมีการโอนทรัพยากรส่วนที่เหลือไปให้ผู้ที่มีความต้องการใช้ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ ทางกฎหมายเรียกหน่วยเศรษฐกิจที่เป็นผู้รับทรัพยากรนั้นว่าลูกหนี้ และเรียกหน่วยเศรษฐกิจที่เป็นผู้ให้ยืมทรัพยากรนั้นว่าเป็นเจ้าหนี้หรือผู้ให้สินเชื่อสินเชื่อมีส่วนทำให้อุปสงค์มวลรวมในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้

3.2 บทบาทของสินเชื่อในระบบเศรษฐกิจ

สินเชื่อได้เข้ามีบทบาทอย่างมากในวงจรชีวิตปัจจุบันของคนเราทุกคนซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการนำไปใช้และความสามารถของผู้ขอสินเชื่อที่จะชำระคืนภายในกำหนดเวลาที่ตกลงกันไว้ ดังนั้นสินเชื่อจึงเปรียบเสมือนน้ำมันหล่อลื่นให้ระบบเศรษฐกิจเติบโตและขยายตัวไปอย่างรวดเร็ว

1. ทางด้านผู้บริโภค

ผู้บริโภคสามารถนำรายได้ในอนาคตมาชำระค่าสินค้าหรือบริการในปัจจุบันนี้ เป็นการยกระดับมาตรฐานการครองชีพให้สูงขึ้นตามความสามารถในการหารายได้ในอนาคต หรืออาจจะนำมาใช้ในกรณีฉุกเฉินหรือเหตุการณ์อันสุดวิสัย เช่น เจ็บป่วย การศึกษา เป็นต้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า สินเชื่อทำให้เกิดความสะดวกสบายในการจับจ่ายใช้สอย

2. ทางด้านธุรกิจ

สินเชื่อมีความจำเป็นกับภาคธุรกิจเนื่องจากเป็นแหล่งเงินทุนและเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการค้า ขยายตลาดการค้า เพิ่มจำนวนลูกค้า เพิ่มรายได้เพื่อการดำเนินธุรกิจโดยทั่วไปจำเป็นต้องใช้เงินทุนเป็นจำนวนมากเพื่อให้ธุรกิจเติบโตก้าวหน้า

3. ทางด้านเศรษฐศาสตร์

สินเชื่อมีส่วนช่วยรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ เพราะเป็นสื่อกลางของการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจและเป็นการจัดหาเงินทุนให้เพียงพอต่อวัตถุประสงค์ของผู้เล่นในระบบเศรษฐกิจ ทั้งในกรณีที่ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำตลอดจน ปัญหาทางเศรษฐกิจต่างๆที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นภาวะการว่างงาน ความล้มเหลวทางธุรกิจ หรือเป็นกรณีที่ภาวะเศรษฐกิจเติบโตรวดเร็วอันนำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อ โดยรัฐบาลพยายามจะช่วยรักษาความแตกต่างนี้ด้วยนโยบายการเงินและการคลัง โดยเมื่อภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลจะกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายเงินมากขึ้นผ่านสินเชื่อ ในขณะที่ถ้าเป็นภาวะเศรษฐกิจขยายตัว รัฐบาลจะเข้ามาช่วยลดการใช้จ่ายเงิน เพื่อลดภาวะการเกิดเงินเฟ้อ เป็นต้น

สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนหรือบุคคลธรรมดาที่นำไปสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทหลักๆดังต่อไปนี้

1. สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

บ้านเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ที่มีความจำเป็นกับชีวิตของเรา หลาย ๆ คนคงมีความฝันที่อยากซื้อบ้าน เป็นของตัวเองสักหลัง หรืออยากที่พัฒนาที่อยู่ปัจจุบันของด้วยเงินให้มันดีมากขึ้นที่อยู่อาศัยนั้น ถือเป็นสินทรัพย์ที่มีราคาสูงมากจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดสินเชื่อที่อยู่อาศัยจากสถาบันการเงินขึ้น สถาบันการเงินมักให้วงเงินสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่ต่ำกว่าราคาบ้านที่จะซื้อนี้เนื่องจากการให้สินเชื่อในวงเงินที่สูงเกินไปนั้นจะเป็นถือเป็นความเสี่ยงต่อทั้งสถาบันการเงินและตัวลูกหนี้เอง เพราะหากลูกหนี้ผ่อนชำระไม่ไหว มีการค้างชำระนานๆ ก็อาจจะถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ถูกยึดบ้าน สถาบันการเงินเองก็ขาดรายได้และมีต้นทุนที่ต้องบริหารหนี้เสียหรือแม้จะนำบ้านขายทอดตลาดก็อาจจะได้ราคาไม่คุ้มหนี้ซึ่งลูกหนี้ก็จะยังคงเป็นหนี้ต่อไปอีก ส่วนของสถาบันการเงินก็จะได้เงินคืนไม่คุ้มกับสินเชื่อที่ปล่อยไปดังนั้นเพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว สถาบันการเงินมักจะกำหนดวงเงินให้สินเชื่อที่ต่ำกว่ามูลค่าหลักประกัน (Loan-to-value ratio: LTV) กล่าวคือจะให้มูลค่าสินเชื่อต่ำกว่าราคาประเมินหลักประกันโดยเงินส่วนที่ขาดนั้นผู้ขอสินเชื่อต้องหามาสมทบเองโดยส่วนใหญ่ที่ประมาณ 70-95% ของมูลค่าหลักประกัน

2. สินเชื่อบัตรเครดิต

บัตรเครดิตคือบัตรที่เราได้รับวงเงินอนุมัติจากธนาคาร ซึ่งเราสามารถนำไปรูดซื้อสินค้าได้ภายในวงเงินที่ได้รับ โดยไม่จำเป็นจะต้องมีเงินอยู่ในบัญชี หรือฝากไว้อยู่ในบัตรเลยก็ตาม แล้วจึงค่อยชำระเงินในภายหลังตามรอบบัญชีแต่ละเดือนซึ่งบัตรเครดิตนั้นสามารถนำกดเงินสดได้ เช่นเดียวกัน กับบัตรเดบิตแต่จะโดนคิดดอกเบี้ยทันทีที่กดเงินมาใช้สูงถึงร้อยละ 25-28 ใน การใช้บัตรเครดิตก็จะไม่ก่อให้เกิดปัญหา แต่ кредитนั้น หากชำระบัตรเครดิตตรงตามกำหนดทุกงวด การใช้บัตรเครดิตก็จะไม่ก่อให้เกิดปัญหา แต่

เนื่องด้วยความสะดวกในการใช้บัตรเครดิตเพื่อรูดจ่ายเงินซึ่งสินค้าอาจส่งผลทำให้เกิดนิสัยการใช้จ่ายเกินตัวและไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ทันก็จำเป็นที่จะต้องจ่ายดอกเบี้ยตามข้อเสนอของธนาคารอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บัตรเครดิตมีข้อดีคือเป็นบัตรที่เอื้ออำนวยความสะดวกในการจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวัน แต่ก็มีข้อเสียคือ เป็นการเพิ่มน้ำหนักให้กับผู้ใช้บริการและสร้างความกังวลในการชำระคืนหนี้ในภายหลังหากไม่ชำระภายในวันที่กำหนดหรือไม่ได้ชำระเต็มจำนวนก็จะต้องเสียค่าปรับและค่าดอกเบี้ยที่ต้องชำระเพิ่มอีก นอกจากนั้นอัตราดอกเบี้ยสูงสำหรับการผิดนัดชำระก็เป็นการสร้างภาระหนี้ที่เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

3. สินเชื่อส่วนบุคคล

สินเชื่อส่วนบุคคลหรือสินเชื่อเงินสดถือเป็นอีกบริการหนึ่งของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค เป็นสินเชื่อเงินสด/สินเชื่อเงินก้อนซึ่งหมายความว่าสำหรับผู้กู้ที่ต้องการเงินก้อนจำนวนสูงในทันทีและต้องการอัตราการผ่อนชำระที่ชัดเจนเท่ากันในแต่ละงวด เพราะเมื่อผู้กู้ทำการขอสินเชื่อประเภทนี้ จากสถาบันการเงินแล้วจะไม่สามารถเบิกเงินเพิ่มจากยอดหนี้ที่ชำระคืนไปแล้วได้ นอกจากนั้นสินเชื่อเงินสดนี้ไม่จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกันทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในกระบวนการอนุมัติสินเชื่อเมื่อเทียบกับสินเชื่อประเภทอื่นๆโดยทั่วไปจะมีวงเงินอนุมัติสูงสุดที่ 5 เท่าของรายได้ ดังนั้นสินเชื่อเงินสดจึงหมายความว่าสถาบันการณ์ต้องต่อไปนี้ มีความต้องการใช้จ่ายฉุกเฉิน เช่น ความต้องการซื้อสินค้าแต่ยังไม่เงินเก็บไม่เพียงพอ ต้องใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ต้องการชำระคืนหนี้สินอย่างเร่งด่วน แต่การกู้เงินอกรอบบันนี้มีอัตราดอกเบี้ยที่สูง ซึ่งบางรายยังคิดอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ จ่ายไปเท่าไหร่ก็เป็นดอกเบี้ยหมด การกู้เงินสินเชื่อเงินสด ย่อมมองเห็นภาระทางการเงินที่ชัดเจนในแต่ละเดือนตลอดอายุสัญญา ทำให้ภาระทางการเงินไม่สูงมาก สามารถวางแผนการจับจ่ายได้อย่างไม่ติดขัด ดังนั้นจึงจะเห็นได้ว่าในสถานการณ์ต่างๆที่ผู้กู้ต้องการเงินก้อนแต่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน สินเชื่อส่วนบุคคลหรือสินเชื่อเงินสดจึงเป็นทางเลือกที่เหมาะสม เนื่องจากสามารถชำระเงินคืนในแต่ละงวดได้ในอัตราคงที่ สามารถคำนวณภาระทางการเงินในอนาคตได้อย่างชัดเจนและที่สำคัญจะช่วยสร้างวินัยทางการเงินที่ดี เพราะต้องฝอนชำระหนี้สินเดิมจนหมดก่อนถึงจะขอสินเชื่อใหม่ได้

3. สินเชื่อรถยนต์

สินเชื่อซื้อขาย คือ การทำสัญญาซื้อ-ขาย ระหว่างคุณกับบริษัทจำหน่ายรถยนต์ โดยทำสัญญาซื้อขายผ่านคนกลาง คือสถาบันการเงินต่างๆ โดยทางสถาบันการเงินนั้นๆจะชำระค่ารถยนต์เต็มจำนวนแทนผู้กู้ หลังจากนั้นผู้กู้ก็ต้องทำสัญญาตกลงผ่อนจ่ายเป็นรายเดือนกับสถาบันการเงินหรือบริษัทสินเชื่อเหล่านั้นแทน สินเชื่อรถยนต์สามารถแบ่งได้เป็น 2 รูปแบบดังนี้

3.1 สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ คือการเช่าซื้อรถยนต์ตามปกติ โดยทำสัญญาซื้อขายกับทางบริษัท สินเชื่อผ่านทางโ zwar์รูมซึ่งทางบริษัทสินเชื่อจะเป็นคนจ่ายค่าเช่าซื้อแทนผู้กู้แล้วให้ผู้กู้มาผ่อนชำระกับทางบริษัทสินเชื่อด้วยตนเอง ผ่านช่องทางต่างๆตามอัตราดอกเบี้ยที่ตกลงกันซึ่งสินเชื่อรถยนต์ ในรูปแบบนี้ มีข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์รถแตกต่างกันไปตามเงื่อนไขตามแต่ละบริษัท

3.2 สินเชื่อระบบไฟแนนซ์ คือการที่ผู้กู้มีรายนต้อยู่แล้ว ผ่านการผ่อนชำระจนหมดพันธะ เรียบร้อยแล้ว แต่ภายหลังมีความจำเป็นต้องใช้เงินสดจำนวนหนึ่ง จึงนำรถยนต์คันนี้เข้าไปจำนองกับบริษัทไฟแนนซ์ เพื่อแลกเป็นเงินสดออกมายืดจ่าย โดยนำรถยนต์เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน แล้วผ่อนจ่ายตามจำนวนที่ตกลงกัน สินเชื่อรถยนต์ระบบไฟแนนซ์ สามารถใช้ได้กับรถยนต์ทุกประเภท ทุกรุ่น และมีอัตราการประเมินราคาน้ำหนักตัวต่ำกว่า 75-85% ตามราคาและสภาพรถ ระยะเวลาในการผ่อนชำระก็ ยาวนานพอกับการผ่อนรถใหม่ถึงครึ่งเลยทีเดียว นั่นคือ 12-72 เดือนตามกำลังของผู้กู้

3.3 ความสำคัญของตลาดการเงิน

ตลาดการเงิน (Financial Markets) ในประเทศไทยประกอบด้วยตลาดเงินและตลาดทุนซึ่งมีหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนหลักของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน สถาบันการเงินในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 5 กลุ่มหลักคือ ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเออร์และบริษัทประกันชีวิต ทั้งนี้สถาบันการเงินแต่ละประเภททบทบาท หน้าที่และกลุ่มหน้าที่ที่แตกต่างกันไป เช่น บริษัทเงินทุนมีลักษณะสำคัญในการระดมเงินทุนจากประชาชนเพื่อนำเงินที่ได้จากการระดมทุนนี้ไปให้กู้ยืมเพื่อการบริโภค การผลิต การลงทุน รวมถึงธุรกรรมอสังหาริมทรัพย์ แต่เนื่องจากเป็นธุรกิจที่มีเครือข่ายจำกัดและมักเรียกร้องสินทรัพย์ค้ำประกันจึงทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนระดับล่างได้เท่าที่ควร ฉะนั้นธนาคารพาณิชย์ซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินที่ให้บริการทางด้านรับฝากเงินและปล่อยสินเชื่อให้แก่ภาคธุรกิจเพื่อใช้ในการลงทุนและการดำเนินธุรกิจตลอดจนปล่อยสินเชื่อแก่บุคคลทั่วไปเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคซึ่งมีบทบาทสำคัญที่สุดในตลาดเงิน

ภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 ทำให้โครงสร้างระบบการเงินของประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลง เงินทุนไหลออกจากตลาดภายใต้ประเทศไปสู่ต่างประเทศเป็นจำนวนมากและรวดเร็ว หนี้สินของภาคเอกชนและภาครัฐเพิ่มสูงขึ้นเพราะค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลง เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่รัฐบาลไทยปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนจากระบบทึงค่าเงินบาทกับตราเงินมาเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวแบบมีการจัดการ ทำให้สถาบันการเงินได้รับผลกระทบหนักที่สุด และสิ่งที่ตามมาคือรัฐบาลจึงมีหน้าที่ในการเข้าไปช่วยฟื้นฟูเสถียรภาพและสร้างความเชื่อมั่นให้ระบบสถาบันการเงินมากขึ้น

ปัญหาหนึ่งที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีความรุนแรงมากขึ้น ตลอดจนมาตรการที่รัฐนำออกใช้ทำให้ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนและสถาบันการเงินอื่นๆ ต้องมีความเข้มงวดและรอบคอบในการปล่อยสินเชื่อที่สูงขึ้น ทำให้ภาคครัวเรือนและประชาชนที่มีความเสี่ยงสูงนั้นไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อจากสถาบันการเงินเหล่านี้ได้อย่างสะดวกอยู่แล้วเดิม ทำให้การเข้าถึงแหล่งทุนเงินนั้นสามารถทำได้ยากยิ่งขึ้นไปอีก จึงต้องหันไปพึ่งแหล่งเงินกู้ยืมของระบบที่คิดอัตราดอกเบี้ยกู้ยืมในระดับที่สูงมาก หรือกล่าวได้ว่า เมื่อสถาบันการเงินหลัก เช่น ธนาคารพาณิชย์ไม่เต็มใจที่จะปล่อยสินเชื่อแล้ว ครัวเรือนหรือประชาชนเหล่านั้นจึงต้องประสบกับปัญหาการขาดแคลนแหล่งเงินทุนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

3.4 ความสำคัญของบริษัท Non-bank

ธุรกิจสถาบันการเงินที่มิใช่ธนาคารพาณิชย์ (Non-bank) จึงถือกำเนิดขึ้นและได้เข้ามามีบทบาทในการเป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้นและระยะยาวในหลายรูปแบบสำหรับภาคธุรกิจและประชาชนโดยทั่วไปจนนับได้ว่าธุรกิจ Non-bank ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบสถาบันการเงินไทย แม้ว่าธุรกิจดังกล่าวจะมิได้ถูกควบคุมและกำกับดูแลอย่างเคร่งครัดดังเช่นธนาคารพาณิชย์ก็ตาม ธุรกรรมสินเชื่อที่เป็นแหล่งเงินทุนระยะสั้นคือ สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อบัตรเครดิตและแฟกเตอริง ส่วนธุรกรรมสินเชื่อที่เป็นแหล่งเงินทุนระยะปานกลาง คือ การให้สินเชื่อเช่าซื้อและการให้เช่าลีสซิ่ง

แท้ที่จริงแล้วธุรกิจ Non-bank ได้กำเนิดขึ้นในสังคมไทยมานานแล้วเริ่มแรกอยู่ในรูปของ ธุรกิจ “เงินผ่อน” บริษัทชิงเกอร์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) นับได้ว่าเป็นบริษัทที่ริเริ่มในการดำเนินธุรกิจลักษณะนี้ในประเทศไทย โดยเริ่มจากการให้สินเชื่อเงินผ่อนแก่ลูกค้าส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบท ทำให้ระยะหลังจากวิกฤติการณ์การเงินเมื่อปี พ.ศ.2540 มีผู้ประกอบการรายใหม่หลายรายเข้ามาร่วมแข่งขันในตลาดสินเชื่อเงินผ่อนในลักษณะนี้ อาทิเช่น บริษัทอ้อน ธนาสินทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) บริษัท อีซี่ บาย (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) บริษัท จีอี แคปปิตอล จำกัด เป็นต้น ซึ่งอ้างอิงจากงานวิจัยของ ชัยสิทธิ์ อนุชิตวงศ์, นิตา อินทร์โชค, ปรัณี วิชนาวนท์, and ยศ วัชระคุปต์ (2552)

ปัจจัยลักษณะเฉพาะที่ทำให้ธุรกิจ Non-bank นี้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มลูกค้าจำนวนมาก ประกอบไปด้วยปัจจัยดังต่อไปนี้

3.4.1 สามารถอื้ออำนวยแก่ผู้มีรายได้ต่ำ

เนื่องจากธุรกิจ Non-bank ส่วนใหญ่จะเน้นการให้บริการสินเชื่อประเภทต่างๆ แก่ลูกค้ารายย่อยที่มีรายได้ต่ำโดยไม่เรียกร้องสินทรัพย์ใดๆ ในการค้ำประกันการกู้ยืมซึ่งเป็นลักษณะสำคัญที่ทำให้ธุรกิจประเภทนี้แตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ที่ไปที่ให้ความสำคัญกับลูกค้าบุคคลที่ว่าไปที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ในระดับสูงและมักจะต้องการสินทรัพย์เพื่อการค้ำประกันที่เพียงพอ กับสินเชื่อที่ธนาคารจะ

อนุมัติ ดังนั้นสินเชื่อแบบที่ไม่ต้องใช้หลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกันจึงเป็นที่ยอมรับของลูกค้าระดับล่างที่เป็นประชากรส่วนมากในประเทศไทย

3.4.2 การให้บริการผลิตภัณฑ์สินเชื่อที่มีความหลากหลาย

บริษัท Non-bank เป็นธุรกิจที่มีการเสนอผลิตภัณฑ์การบริการสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่มีความหลากหลายทั้งในวัตถุประสงค์และเงื่อนไขโดยเฉพาะผลิตภัณฑ์สินเชื่อส่วนบุคคลที่มีความยืดหยุ่น เช่น สินเชื่อเงินสดหมุนเวียน สินเชื่อส่วนบุคคลที่มีกำหนดเวลาชำระคืน และจำกัดรายได้ขั้นต่ำเพียง 15,000 บาทสามารถกู้ยืมได้ ไม่ต้องใช้สินทรัพย์หรือบุคคลในการค้ำประกัน โดยมอบทางเลือกแก่ลูกค้าในลักษณะที่แตกต่างกันไป เพื่อตอบสนองต่อความต้องการและวิถีชีวิตของลูกค้า ทั้งนี้สาเหตุที่ธุรกิจ Non-bank มีผลิตภัณฑ์สินเชื่อหลายชนิดก็เพื่อต้องการสร้างแรงดึงดูดใจให้ลูกค้าเข้ามาใช้บริการ เพราะลูกค้าที่เพิ่มขึ้นจะช่วยกระจายความเสี่ยงให้แก่ธุรกิจประเภทนี้และก่อให้เกิดจากการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) ซึ่งทำให้ต้นทุนต่อลูกค้ารายหนึ่งลดลง และสร้างโอกาสศักยภาพใหม่แก่ธุรกิจ Non-bank อย่างรวดเร็ว

3.4.3 ความสะดวกและรวดเร็ว

จากนโยบายที่ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงบริการทางการเงินขั้นพื้นฐาน Non-bank จึงถูกมองว่าสามารถเข้าถึงวิถีชีวิตและเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้าได้ดีกว่าธนาคารพาณิชย์เนื่องธุรกิจ Non-bank นั้นได้สร้างให้โอกาสผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงสินเชื่อในระบบได้แทนที่จะต้องหันไปเพื่อสินเชื่อนอกระบบที่สร้างภาระดอกเบี้ยในอัตราที่สูง สิ่งที่ธุรกิจ Non-bank ทำควบคู่ไปกับการเข้าถึงตัวลูกค้าคือ เน้นการตลาดเชิงรุกโดยขยายสาขาเพื่อให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ทำให้ลูกค้าสามารถเข้าถึงสินเชื่อจากธุรกิจ Non-bank ได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วกว่าธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนนอกเหนือจากการสินเชื่อที่สะดวกและรวดเร็วแล้วผู้ประกอบการ Non-bank ยังขยาย บทบาทและเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคม โดยจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรกับสังคมโดยรวม และแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม แนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดผลกระทบที่เกิดจากความขัดแย้งระหว่างองค์กรกับสังคม

3.4.4 ข้อกฎหมายที่ขาดความชัดเจน

ที่ผ่านมาในอดีตบริษัท Non-bank ยังมิได้ถูกควบคุมธนาคารแห่งประเทศไทยและไม่มีกฎหมายเฉพาะที่ใช้ควบคุมธุรกิจ ในขณะที่กฎหมายยังขาดความชัดเจน ผู้ประกอบการ Non-bank ต่างๆเข้ามาใช้ประโยชน์จาก ของไหว้ที่มีอยู่จึงทำให้สามารถขยายฐานของลูกค้าสินเชื่อส่วนบุคคลและบัตรเครดิตได้อย่างรวดเร็ว ในเวลาต่อมากลุกค้าสินเชื่อของ Non-bank เริ่มประสบปัญหาด้านกฎหมาย อาทิตย์เชิงบัญชีและ ค่าธรรมเนียมในระดับที่สูงเกินความเหมาะสม ตลอดจนปัญหาด้านภาค

ครัวเรือนเริ่มก่อตัวขึ้น จึงส่งผลให้รัฐบาลออกมาตรการต่างๆ เพื่อควบคุมและป้องกันปัญหาไม่ให้รุนแรงดังเช่นที่เกิดในต่างประเทศ

จึงสรุปได้ว่าถึงแม้บริษัท Non-bank จะเป็นตัวกลางทางการเงินเหมือนกับธนาคารขนาดพานิชย์แต่ก็มีข้อแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ที่เด่นชัดหลายประการ ดังนี้ ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของบริษัท Non-bank คือผู้บริโภครายย่อยที่มีฐานเงินเดือนต่ำและเป็นกลุ่มคนที่มีจำนวนมากที่สุดในประเทศ, ลูกค้าสามารถกู้เงินจากบริษัท Non-bank ได้โดยไม่ต้องมีสินทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน, บริษัท Non-bank มีขั้นตอนการดำเนินงานที่ใช้เวลาอ่อนโยนและไม่ยุ่งยากในการพิจารณาการให้สินเชื่อ จึงเป็นการอำนวยความสะดวกความสะดวกรวดเร็วแก่ลูกค้า, บริษัท Non-bank มีเครือข่ายสาขากระจายไปทั่วทุกภูมิภาค นอกจากนั้นบริษัท Non-bank ยังมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินเชื่อและบริการที่มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการและวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของลูกค้ารายย่อย กล่าวได้ว่า ความสำเร็จของบริษัท Non-bank ในตลาดล่างนั้นเป็นปัจจัยที่ช่วยกระตุ้นการแข่งขันจากสถาบันการเงิน ดึงดูดลูกค้ากลุ่มที่ไม่สามารถเข้าถึงสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ได้มากขึ้น เพราะสินเชื่อบางประเภทของธนาคารพาณิชย์และบริษัท Non-bank มีลักษณะที่สามารถทดแทนกันได้

3.5 ผลกระทบของธุรกิจ Non-bank

แบ่งออกเป็นผลกระทบระดับจุลภาคและระดับมหาภาค ดังต่อไปนี้

3.5.1 ผลกระทบระดับจุลภาค

หลังจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจในปี พ.ศ.2540 สถาบันการเงินได้ประสบกับปัญหานี้เสียเป็นจำนวนมาก ธนาคารพาณิชย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหลักจึงมีความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อน้อยลง เพื่อรักษาคุณภาพสินทรัพย์ ส่งผลทำให้สินเชื่อหดตัวลงอย่างรุนแรงในภาคเศรษฐกิจ รัฐบาลในขณะนั้นได้ตรัษฎีหักถึงปัญหาดังกล่าว จึงดำเนินนโยบายกระตุ้นการบริโภคและผ่อนคลายกฎหมายที่หลายด้านเพื่อช่วยให้ประชาชนโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้สะดวกและคล่องตัว จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบบสถาบันการเงินให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น โดยมีผู้ประกอบการบริษัท Non-bank รายใหม่หลายรายเข้ามาสู่ตลาดสินเชื่อ

ในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์และบริษัท Non-bank ผู้ซึ่งมีหน้าที่ให้บริการสินเชื่อมีนั้นมีการแข่งขันที่ค่อนข้างรุนแรง เช่น การพัฒนากลยุทธ์และการส่งเสริมการขายเพื่อกระตุ้นการใช้จ่าย โดยกลยุทธ์ทางการตลาดของบริษัท Non-bank แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ 1) การแข่งขันด้วยราคาและพรีเมียม 2) การแข่งขันด้านความเร็ว กล่าวคือ บริษัท Non-bank หลายรายเลือกใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่เน้นถึงความสะดวกในการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มลูกค้า เช่น อนุมัติงเงินสดรายใน 1 วัน ทันทีเพียงมีรายได้ขั้นต่ำเพียง xx,xxx บาท และ 3) บริษัท Non-bank

บางแห่งให้สิทธิประโยชน์เป็นพิเศษแก่ลูกค้ารายย่อยที่มีประวัติการชำระเงินอยู่ในเกณฑ์ โดยกลุ่มนี้สามารถนำไปใช้กับลูกค้าเก่าเพื่อรักษาลูกค้าเดิมไว้ และในขณะเดียวกันก็สามารถนำไปใช้เพื่อขยายตลาดลูกค้าใหม่ในกลุ่มที่มีศักยภาพเพียงพอ อย่างไรก็ตาม การแข่งขันเพื่อการตัดสินใจใช้จ่ายของประชาชนนั้นมีได้มีแต่ข้อดีเสมอไป เพราะหากลูกค้ามีการใช้จ่ายเกินตัว โดยก่อหนี้สูงเกินความสามารถที่จะผ่อนชำระคืนหนี้ได้ตรงตามกำหนดด้วยผลเสียต่อตัวลูกหนี้และบริษัทด้วย

การที่บริษัท Non-bank เร่งขยายฐานลูกค้าเพิ่มมากขึ้นทั้งในเขตชุมชนเมืองและชนบท ทำให้ปริมาณลูกหนี้คงค้างที่เป็นลูกหนี้ระยะสั้นและระยะปานกลางปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น และถึงแม้ว่าการปล่อยสินเชื่อจะตรงตามเงื่อนไขและกฎหมายที่กำหนดแล้ว แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ การบริโภค และการลงทุนภาคเอกชนที่เริ่มชะลอตัวลดลง ประกอบกับกฎหมายที่เข้มงวดยิ่งขึ้น ทำให้ความสามารถในการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้ลดลง ผลที่ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือ บริษัท Non-bank จะมีหนี้ด้อยคุณภาพที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มสูงขึ้น และปัญหาหนี้ที่รุนแรงย่อมกระทบต่อเสถียรภาพของบริษัท Non-bank และสถาบันการเงินในภาพรวม

ดังนั้นการวิเคราะห์สถานภาพทางการเงินของบริษัท Non-bank จะพิจารณาถึง 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ คือ ปัญหาหนี้เสียของบริษัท Non-bank และประเภทลูกหนี้ที่สร้างความเสี่ยง 1) แม้ว่าบริษัท Non-bank จะนำเอาระบบการพัฒนาและพิจารณาสินเชื่อให้มีประสิทธิภาพที่มากยิ่งขึ้นแล้วก็ตาม แต่ก็มีได้เป็นเครื่องยืนยันว่าลูกค้าที่ได้รับสินเชื่อนั้นจะไม่ก่อปัญหาหนี้เสียให้ภายหลัง เพราะแม้ว่าจะมีระบบควบคุมที่ดีแต่ความเสี่ยงจากการที่ผู้ขอสินเชื่อจะแจ้งข้อมูลเท็จ และความเสี่ยงจากการทุจริตของพนักงานอนุมัติสินเชื่อ อย่างไรก็ได้ปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยภายในที่บริษัทยังสามารถควบคุมได้ 2) พฤติกรรมการชำระหนี้ลูกค้าที่มีรายได้ต่ำนั้นมีความเสี่ยงมากสำหรับบริษัท กล่าวคือ ลูกค้าเหล่านี้มีภาระหนี้ค้างชำระในสัดส่วนที่สูงกว่าลูกค้ากลุ่มอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากผู้ที่มีรายได้ต่ำมักมีลักษณะที่ค่อนข้างเปราะบางต่อปัจจัยภายนอก เพราะไม่มีทรัพย์สินมากพอที่จะใช้เป็นกันหนรองรับผลกระทบที่จะตามมา ดังนั้นเพื่อรักษาคุณภาพของพอร์ตสินเชื่อ บริษัท Non-bank จึงควรมีความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อแก่ลูกค้ากลุ่มนี้ โดยกำหนดเกณฑ์พิจารณาสินเชื่อให้มีความเข้มงวดขึ้น เน้นลูกค้าที่มีคุณภาพและมีวินัยทางการเงิน

3.5.2 ผลกระทบระดับมหภาค

ตามหลักเศรษฐศาสตร์กล่าวว่าครัวเรือนในภาคเศรษฐกิจต้องตัดสินใจว่าจะจัดสรรรายได้ที่ได้รับในปัจจุบันและรายได้ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต เพื่อใช้จ่ายสำหรับการอุปโภคบริโภคในปัจจุบันและอนาคตอย่างไร โดยที่ตลอดช่วงอายุของครัวเรือนนั้น ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนเพื่อการอุปโภคบริโภคจะต้องน้อยกว่าหรือเท่ากับรายได้รวมที่ครัวเรือนหารมาได้ กล่าวคือหากครัวเรือนใช้จ่ายน้อย

กว่ารายได้ก็สามารถถอนเงินเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในอนาคต ในขณะที่หากในช่วงเวลาใดหนึ่งบุคคลมีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย ก็สามารถกู้ยืมเงินโดยสัญญาว่าจะคืนเงินกู้จำนวนนี้ในอนาคต จึงคาดการณ์ได้ว่า การก่อหนี้ของภาคครัวเรือนผ่านสถาบันการเงินหรือบริษัท Non-bank นั้นมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมากและรวดเร็วจนส่งผลทำให้เศรษฐกิจขยายตัวในที่สุด

บทที่ 4

วิธีการศึกษา

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ผิดนัดชำระเป็นเวลา 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคในแต่ละประเทศไทย ได้แก่ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย, สินเชื่อบัตรเครดิต, สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อรถยนต์ของสถาบันการเงินในประเทศไทย โดยแบ่งกลุ่มตัวแปรที่ทำการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มหลักคือ อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีต (Domestic Demand) และกลุ่มตัวแปรด้านผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่เมืองใช้สถาบันการเงิน โดยต้องการศึกษาว่ากลุ่มตัวแปรทั้ง 2 กลุ่มนี้มีความสัมพันธ์กับหนี้ค้างชำระในแต่ละช่วงเวลาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการเงินในการควบคุมการปล่อยสินเชื่อแต่ละประเทศดังกล่าวที่เหมาะสม การวิจัยนี้อ้างอิงตามวิธีของ Klein (2003) ที่ได้เลือกตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจภาคคืออัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (Real Annual GDP Growth) และในงานวิจัยฉบับนี้ได้นำงานของ Klein (2003) มาประยุกต์ให้เกิดความเหมาะสมที่มากขึ้นโดยเลือกใช้อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศเพียงอย่างเดียวโดยคำนวณจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคของภาคเอกชน (Private Consumption: C), ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของภาคเอกชน (Private Investment: I) และค่าใช้จ่ายของรัฐบาล (Government Expenditure: G) และในงานวิจัยฉบับนี้ได้นำข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นข้อมูลตัดขาดทางยาวและข้อมูลอนุกรมเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2546 ถึง พ.ศ.2559 จากธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนที่ทำการปล่อยสินเชื่อประเทศไทยดังกล่าวและข้อมูลอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศ (Domestic Demand) จากสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

4.1 ข้อมูลที่ใช้และการเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งได้แก่ข้อมูลค้างชำระเป็นเวลา 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภค ได้แก่ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย, สินเชื่อบัตรเครดิต, สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อรถยนต์จากธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่เมืองใช้สถาบันการเงินในประเทศไทยโดยนำข้อมูลหนี้ค้างชำระและผลการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมมาจากการฐานข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ซึ่งแสดงกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาได้ดังนี้

ตาราง 10 แหล่งข้อมูลที่ใช้การศึกษา

ลำดับที่	ประเภทสินเชื่อ	แหล่งที่มาของข้อมูล	ช่วงเวลาที่ทำวิจัย
1	สินเชื่อเพื่อท่องยุติอาชัย	12 ธนาคารพาณิชย์	พ.ศ. 2546-2559
2	สินเชื่อบัตรเครดิต	6 บริษัท Non-bank	พ.ศ. 2550-2559
3	สินเชื่อส่วนบุคคล	9 บริษัท Non-bank	พ.ศ. 2550-2559
4	สินเชื่อรถยนต์	12 บริษัท Non-bank	พ.ศ. 2550-2559

4.2 วิธีการศึกษา

เนื่องจากข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูล Panel Data คือ ข้อมูลที่มีลักษณะสมมูลของข้อมูลภาคตัดขวาง (Cross-sectional Data) และข้อมูลอนุกรมเวลา (Time-series Data) ซึ่งเพื่อให้วิธีการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานหลักที่ว่าอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศและผลการดำเนินการของสถาบันการเงินในอดีตส่งผลต่อหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อร่วมในปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกวิเคราะห์ในลักษณะ Dynamic Panel Data โดยผ่านเครื่องมือ Difference Generalized Method of Moments (GMM)

4.3 การประมาณค่าแบบจำลอง

วิธีการทดสอบตามแบบ Generalized Method of Moment (GMM) สำหรับข้อมูลที่มีลักษณะเป็นอนุรุณภาคตัดขวางนำเสนอด้วย Arellano and Bond (1991) จากการวิเคราะห์ในส่วนของการทดสอบความรวมกลมที่ผ่านมานั้นสามารถแบ่งวิธีการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

- การศึกษาแบบ OLS โดยผ่านวิธี Fixed Effect หรือ Random Effect แต่เนื่องจากการประมาณค่าด้วยวิธี Fixed effect นั้นค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้จะขาดคุณสมบัติความคงเส้นคงวาและมีความเออนเอียง (Consistency and Bias) และเนื่องจากค่าคาดหวังของตัวแปรอิสระและค่าความคลาดเคลื่อนมีค่าไม่เท่ากับศูนย์ซึ่งหมายถึงปัจจัยภายในมีสหสัมพันธ์กับค่าความคลาดเคลื่อน) โดยจะทำให้ผลการประมาณค่านั้นไม่สามารถอ้างอิงได้ถึงค่าสัมประสิทธิ์จริง

2. การศึกษาแบบ Generalized Method of Moment ซึ่งเนื่องจากแบบจำลองที่มีลักษณะเป็น Dynamic Models ที่เป็นการนำเสนอความล่าช้าของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระและสามารถอธิบายได้ดังนี้

$$Y = \rho Y_{it-1} + X'_{it-1} \beta + \varepsilon_{it} \quad (1)$$

โดยที่ $i = 1, \dots, N$ $t = 1, \dots, T$

$$\text{และ } \varepsilon_{it} = \mu_i + \eta_{it} \quad (2)$$

โดยที่ μ_i และ η_{it} นั้นเป็นอิสระระหว่างกัน

เมื่อนำสมการที่ (2) มาเขียนใหม่จะได้ว่า

$$Y_{it} = \rho Y_{it-1} + \mu_i + \eta_{it} \quad (3)$$

โดยอธิบายได้ว่า

X'_{it} คือ ตัวแปรที่ได้รับการละเว้น (Omitted Variables)

μ_i คือ Individual Effects โดยไม่จำเป็นต้องระบุว่าเป็น Fixed Effect หรือ Random Effect

ρ คือ ตัวแปรสเกล่าและมีเงื่อนไขว่าต้องมีค่าน้อยกว่า 1

วิธีการของตัวแปรเครื่องมือ (Instrument Variable)

เทคนิคโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรนั้นมีความสัมพันธ์กับค่าความคลาดเคลื่อนที่เป็น Instrument ซึ่งนำสมการที่ (3) มาทำ First Differences เพื่อกำจัด μ_i ซึ่งเป็นที่มาของความเอนเอียงในการประมาณค่าแบบ OLS จะได้ว่า

$$Y_{it} - Y_{it-1} = \rho(Y_{it-1} - Y_{it-2}) + (\eta_{it} - \eta_{it-1}) \quad (4)$$

โดยที่ $i = 1, \dots, N$ $t = 1, \dots, T$

โดยในที่นี้ต้องการตัวแปรเครื่องมือ (Instrument Variables) $\Delta Y_{it-1} = (Y_{it-1} - Y_{it-2})$ ซึ่งไม่มีปัญหาในความสัมพันธ์กับค่าความเคลื่อน ($\eta_{it} - \eta_{it-1}$) ส่วนความล่าช้าที่ 2 ของ Y_{it-2} และ

First Differences ของความล่าช้าที่ 2 จะได้ $\Delta Y_{it-2} = (Y_{it-2} - Y_{it-3})$ คือตัวแปรเครื่องมือ (Instrument Variables) ที่เป็นไปได้เนื่องจากหักลบความสัมพันธ์กับ $(Y_{it-1} - Y_{it-2})$ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับ $(\eta_{it} - \eta_{it-1})$ ถ้า η_{it} ไม่เป็น Serially Correlated

วิเคราะห์กับแบบจำลองหลักของงานวิจัย

กรณีข้อมูลที่มีลักษณะ Dynamic Panel Data คือแบบจำลองที่ค่าความล่าช้าของตัวแปรตาม (Lagged of Dependent Variable) นั้นถูกรวบเป็นตัวแปรอิสระโดยสามารถอธิบายได้ดังสมการที่ (5)

$$NPL_{it} = \rho NPL_{it-1} + X'_{it-1} \beta + \mu_i + \varepsilon_{it} \quad (5)$$

โดยที่ μ_i สามารถเป็นไปได้ทั้ง Fixed Effect และ Random Effect

หลังจากนั้นนำสมการที่ (5) มาทำ First-Differences ตามวิธีของ Generalized Method of Moments จะได้ดังสมการที่ (6)

$$(NPL_{it} - NPL_{it-1}) = \rho(NPL_{it-1} - NPL_{it-2}) + \\ (X_{it} - X_{it-1})' \beta + (\varepsilon_{it} - \varepsilon_{it-1}) \quad (6)$$

อย่างไรก็ตาม $(NPL_{it-1} - NPL_{it-2})$ นั้นมีความสัมพันธ์กับ $(\varepsilon_{it} - \varepsilon_{it-1})$

ดังนั้นในการประมาณค่าจึงต้องการตัวแปรเครื่องมือ (Instrument Variable) ที่มีความสัมพันธ์กับ $(NPL_{it-1} - NPL_{it-2})$ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับ $(\varepsilon_{it} - \varepsilon_{it-1})$ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าวิธีการวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจติด้วยวิธี Differences GMM เป็นการป้องกันการเกิดปัญหา Autocorrelation และ Endogeneity เนื่องจากในงานวิจัยฉบับนี้ได้ใส่ค่าความล่าช้า (Lagged Values) ในทุกตัวแปรอิสระ

4.3 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

$$NPL_{it} = \beta_1 NPL_{it-1} + \beta_2 DD_{t-1} + \beta_3 X'_{it-1} + \mu_t + \varepsilon_{it} \quad (7)$$

$$SM_{it} = \beta_1 SM_{it-1} + \beta_2 DD_{t-1} + \beta_3 X'_{it-1} + \mu_t + \varepsilon_{it} \quad (8)$$

โดยกำหนดให้

DD คือ อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีต
(Domestic Demand)

X' คือ กลุ่มตัวแปรด้านผลการดำเนินงานของกิจการในอดีต
(Bank-specific Factors)

t คือ ปี
j คือ ประเภทสินเชื่อที่แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ประเภทสินเชื่อดังนี้
สินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวและอสังหาริมทรัพย์ (H)
สินเชื่อบัตรเครดิต (C)
สินเชื่อส่วนบุคคล (P)
สินเชื่อรักยนต์ (A)

μ_t คือ ตัวแปรที่ไม่สามารถ量ตั้งได้ (Unobserved Variables)

ε_{it} คือ ค่าความคลาดเคลื่อน (Error Term)

4.4 คำอธิบายตัวแปรในแบบจำลอง

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ตัวแพร่องบายน

1. NPL_{it} = ร้อยละหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนต่อปีรวมสินเชื่อร่วมในปัจจุบัน
2. SM_{it} = ร้อยละหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปีรวมสินเชื่อร่วมในปัจจุบัน

ตัวแพร่องยะ

1. NPL_{it-1} = ร้อยละหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนต่อปีรวมสินเชื่อร่วมในอดีต
2. SM_{it-1} = ร้อยละหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปีรวมสินเชื่อร่วมในอดีต
3. DD_{t-1} = ร้อยละอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีต
4. ROE_{it-1} = ร้อยละอัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีต

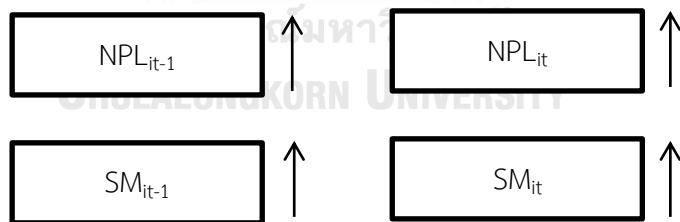
5. EOA_{it-1} = ร้อยละอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของรวมต่อสินทรัพย์รวมในอดีต
6. $INEF_{it-1}$ = ร้อยละอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่มิใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้ในการดำเนินการในอดีต
7. $LOANG_{it-1}$ = ร้อยละอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อร่วมในอดีต

4.5 สมมติฐานของการศึกษา

งานวิจัยฉบับนี้มีสมมติฐานหลักว่าผลการดำเนินงานของกิจการและอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีตล้วนแล้วแต่ส่งผลต่อหนึ่งค้างชำระของสินเชื่ออุปโภคบริโภคในปัจจุบันทั้งสิ้นและสามารถแบ่งประเภทสมมติฐานการวิจัยได้ดังนี้

1. หนึ่งค้างชำระในอดีต

หนึ่งค้างชำระ 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปในอดีตโดยในงานวิจัยนี้คาดว่าจะมีผลต่อสัดส่วนหนึ่งค้างชำระในปัจจุบันในทิศทางเดียวกันที่เป็นบวกเนื่องจากการที่ธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินที่ประสบกับปัญหาหนี้อยู่แล้วเดิมก็ยังที่จะต้องการที่จะแก้ปัญหานี้เสียโดยการแสวงหาแหล่งเงินทุนเพิ่มซึ่งอาจจะก่อให้เกิดพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบผิดศีลธรรม (Moral Hazard Problem) หรือการปล่อยกู้ให้กับกลุ่มลูกค้าที่มีความเสี่ยงมากขึ้นจนส่งผลให้เกิดปัญหานี้ค้างชำระในปัจจุบัน ดังนั้นเครื่องหมายของสมมติฐานจึงมีค่าเป็นบวกและหมายความว่าปัญหานี้ค้างชำระไม่ว่าจะเป็น 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปในอดีตนั้นส่งผลต่อหนึ่งค้างชำระที่สูงขึ้นในปัจจุบัน

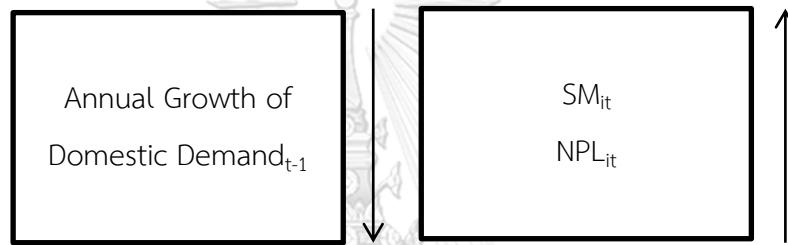

2. ตัวชี้วัดด้านเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Indicators)

อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศ (Domestic Demand: DD)

คือร้อยละอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศโดยคำนวณจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคของภาคเอกชน, ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของภาคเอกชนและรายจ่ายของรัฐบาลซึ่งไม่นับรวมปริมาณการนำเข้าและส่งออกของประเทศ เนื่องจากต้องการทราบว่าผลกระทบของเศรษฐกิจในประเทศเพียงอย่างเดียวจะส่งผลต่อหนึ่งค้างชำระของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทของบุคคลธรรมดาก็หรือไม่ และเพื่อให้สอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมาในงานวิจัยฉบับนี้มีสมมติฐานว่าหนึ่ง

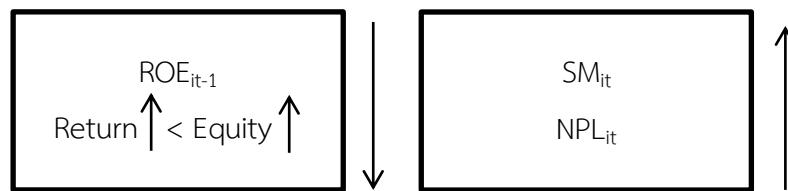
ค้างชำระทั้ง 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศไทย กล่าวคือถ้าในช่วงที่ทำการศึกษาอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจของประเทศไทย ในอดีตลดลงหรือไม่ได้เติบโตเพิ่มขึ้นในทุกปีนั้นหมายถึงประชากรในแต่ละครัวเรือนไม่ได้มีรายได้จากการทำงานที่เพียงพอต่อการจับจ่ายใช้สอย ค่าครองชีพมีมูลค่าสูงขึ้นจึงจำเป็นที่จะต้องกู้ทำการกู้ยืม สินเชื่อเพื่อสำหรับการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันประกอบกับสถาบันการเงินที่เร่งปล่อยสินเชื่อ ประเภทดังกล่าวเพื่อหวังที่จะกระตุ้นการเติบโตของเศรษฐกิจในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอ เช่น ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคลดลง ส่งผลทำให้ความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนลดลงในทิศทางเดียวกัน และผลให้การเกิดหนี้ค้างชำระในปัจจุบันเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นเครื่องหมายของสมมติฐานจึงมีค่าเป็นลบ และหมายความว่า อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีตที่ไม่ได้สูงขึ้นในทุกปีส่งผลทำให้หนี้ค้างชำระสินเชื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

3. กลุ่มตัวแปรด้านผลการดำเนินจากสถาบันการเงิน (Bank-specific Factors)

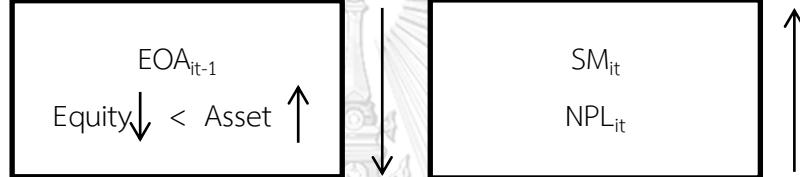
3.1 การวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงาน (Bank's Profitability)

อัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีต (Return on Equity: ROE_{it-1}) ถ้าสถาบันการเงิน (ธนาคารพาณิชย์และบริษัท Non-bank) มีความสามารถในการสร้างกำไรสุทธิได้ลดลงเมื่อเทียบกับส่วนของเจ้าของในอดีตนั้นให้เห็นว่าภาพรวมในการบริหาร (Performance) ไม่ดี เท่าที่ควรจะส่งผลทำให้หนี้ผิดนัดชำระต่อปีมานานเชื่อร่วมในปัจจุบันของสินเชื่อแต่ละประเภท นั้นเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นเครื่องหมายของสมมติฐานจึงมีค่าเป็นลบและหมายความว่าสถาบันการเงินผู้ให้บริการสินเชื่อประเภทดังกล่าวมีพฤติกรรม Bad Management ซึ่งส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระทั้ง 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

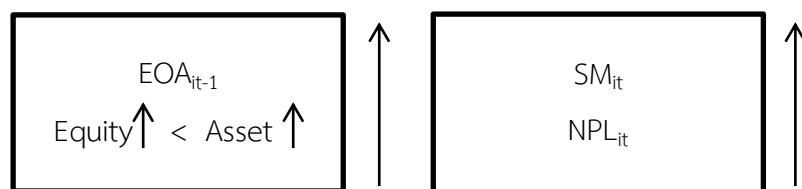

3.2 การวิเคราะห์ด้านส่วนทุน (Bank's Capitalization)

อัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีต (Equity on Assets: EOA_{it-1}) ถ้าสถาบันการเงินมีส่วนของเจ้าของน้อยกว่าสินทรัพย์รวมจะทำให้เกิดพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบผิดศีลธรรม (Moral Hazard) ของผู้จัดการเนื่องจากต้องการเพิ่มส่วนของส่วนของเจ้าของโดยการขยายการลงทุนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงหรือการปล่อยสินเชื่อที่มากและเร็วเกินไปโดยละเอียด ความหมายของผู้กู้ ดังนั้นเครื่องหมายของสมมติฐานจึงมีค่าเป็นลบและหมายความว่าสถาบันการผู้ให้บริการสินเชื่อประเภทดังกล่าวมีพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบผิดศีลธรรม (Moral Hazard) ซึ่งส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระทั้ง 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

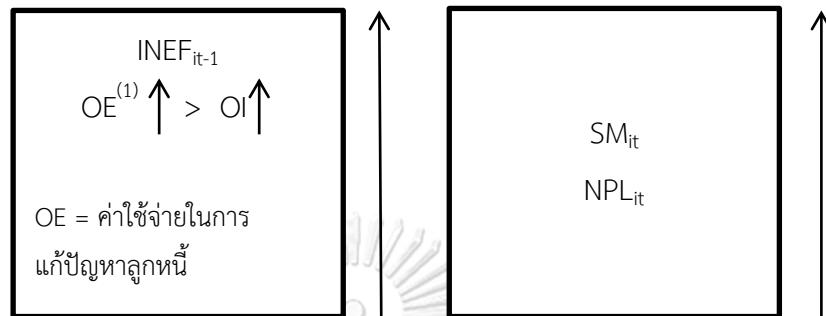
อัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีต (Equity on Assets: EOA_{it-1}) ถ้าสถาบันการเงินมีส่วนของเจ้าของมากกว่าประมาณสินทรัพย์รวมโดยจะทำให้สถาบันการเงินนั้นมีความสามารถในการปล่อยสินเชื่อ เนื่องจากสถาบันการเงินมีการขยายกิจกรรมมากเกินไป เช่น อาจจะแสวงหาส่วนทุนที่มากขึ้น และเมื่อมีทุนมากขึ้นแล้วย่อมอยากรีบปล่อยสินเชื่อเพื่อหารายได้ที่มากขึ้น ในทิศทางเดียวกันซึ่งส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระทั้ง 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

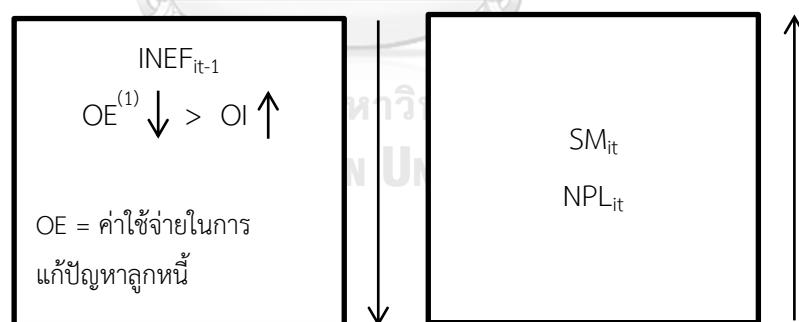
3.3 การวิเคราะห์ด้านต้นทุนการดำเนินงาน (Bank's Operating Inefficiency)

ตัวแปรอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้ในการดำเนินการในอดีต (Non-interest Expenses on Operating Income: $INEF_{it-1}$) ถ้าสถาบันการเงินนำค่าใช้จ่ายทั้งหมดในอดีตไปเพื่อจัดการกับปัญหาลูกหนี้ เช่น การจัดอันดับลูกหนี้ การติดตามลูกหนี้มากกว่านำไปลงทุนเพิ่มกำไรในอนาคต นอกจากนั้นยังไม่สามารถสร้างรายได้จากการดำเนินการได้ จึงทำให้ตัวแปร

Inefficiency Ratio มีค่าน้อยลงนั่นแสดงถึงพฤติกรรม Bad Management ของธนาคารดังนั้น เครื่องหมายของสมมติฐานจึงมีค่าเป็นบวกและหมายความว่าธนาคารหรือบริษัท Non-bank ผู้ให้บริการสินเชื่อมีพฤติกรรม Bad Management ซึ่งส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระทั้ง 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

ตัวแปรอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้ในการดำเนินการในอดีต (Non-interest Expenses on Operating Income: INEF_{it-1}) ถ้าสถาบันการเงินได้ทำจัดสรรทรัพยากรบริหารค่าใช้จ่ายทั้งหมดในอดีตไปเพื่อกับการลงทุนเพื่อหวังกำไรและรายได้ในอนาคตแล้ว ค่าใช้จ่ายเพื่อแก้ไขปัญหาลูกหนี้ต่างๆจะลดลง จึงส่งผลทำให้หนี้ค้างชำระทั้ง 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบันและเป็นการแสดงว่าสถาบันการเงินเกิดพฤติกรรมการติดตามสินเชื่อแบบสกิมมิ่ง (Skimping)

หมายเหตุ: $\text{OE}^{(1)}$ หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่ไม่ใช่ค่าใช้ดอกเบี้ย (Operating Expenses) หรือ Non-interest Expenses ในงานวิจัยบันทึกว่าค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหาลูกหนี้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการติดตามลูกหนี้ (Monitoring Expenses) เป็นต้น

3.4 การวิเคราะห์ด้านอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อ (Bank's Loan Growth)

ตัวแปรอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อร่วมในอดีต ($\text{Loan Growth: LOANG}_{it-1}$) ถ้าสถาบันการเงินมีการให้สินเชื่อในอดีตมากกว่าสินทรัพย์รวมโดยเปรียบเทียนจะเป็นการบอกได้ถึงปัญหาการปล่อยกู้ที่มากเกินไป (Excessive Lending) ซึ่งเปรียบเสมือนกับเป็นเพิ่มความเสี่ยงเข้าสู่กิจการที่มากขึ้นเช่นเดียวกับอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อในอดีต ดังนั้นเครื่องหมายของสมมติฐานจึงมีค่าเป็นบวกและหมายความว่าสถาบันการเงินผู้ให้บริการสินเชื่อมีพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อที่มากเกินไปส่งผลให้เกิดหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนของสินเชื่อเพื่ออุปโภคบริโภคทั้งสี่ประเภทเพิ่มสูงขึ้นในปัจจุบัน

บทที่ 5

ผลการศึกษา

ในส่วนผลการศึกษาจากการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อหนี้ค้างชำระสินเชื่ออุปโภคบริโภคจากธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแท้มิใช้สถาบันการเงินในประเทศไทย นั้นสามารถแบ่งการวิเคราะห์ได้เป็นดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการอธิบายลักษณะของตัวแปรอิสระที่ทำการศึกษาและได้นำเสนอในรูปของตารางสถิติที่ประกอบไปด้วย ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุดและค่าต่ำสุดของสินเชื่อทั้งสี่ประเภทดังตารางที่ 11, 12, 13 และ 14

ตาราง 11 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวสำคัญ

ตัวแปรอิสระ	Obs	Mean	Std.Dev.	Min	Max
SMH	156	2.20	2.08	0.3	14.4
NPLH	156	7.17	10.97	0.6	74.3
DD	152	347.25	319.33	-205.3	904.9
ROE	156	3.71	46.06	-525.2	30.6
EOA	156	10.13	4.07	0.7	31.2
INEF	156	46.32	310.05	-3700	619.6
LOANGH	156	75.78	714.92	-66	8934

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตาราง 12 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อบัตรเครดิต

ตัวแปรอิสระ	Obs	Mean	Std.Dev.	Min	Max
SMC	48	28.03	38.62	1.2	98.8
NPLC	58	2.46	2.29	0	14.1
DD	58	281.53	297.46	-205.3	787.4
ROE	58	3.43	122.91	-725	500
EOA	58	15.18	8.31	-2.8	46.5
INEF	58	72.10	27.61	-114.5	103.6
LOANGC	58	18.93	44.33	-56.7	238.9

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตาราง 13 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อส่วนบุคคล

ตัวแปรอิสระ	Obs	Mean	Std.Dev.	Min	Max
SMP	83	17.88	30.72	0	99.1
NPLP	83	12.85	21.05	0	95
DD	83	294.62	293.63	-205.3	787.4
ROE	83	10.93	148.36	-900	973.6
EOA	83	33.51	31.16	-22.5	99.3
INEF	83	76.74	26.61	33.9	236.2
LOANGP	83	19.83	88.27	-70	751.5

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตาราง 14 ค่าสถิติของตัวแปรอิสระในสินเชื่อรัฐยนต์

ตัวแปรอิสระ	Obs	Mean	Std.Dev.	Min	Max
SMA	105	24.85	26.43	0	98.4
NPLA	105	8.43	17.25	0	94.1
DD	105	277.87	282.57	-205.3	787.4
ROE	105	-16.07	273.99	-2793.8	94.8
EOA	105	32.19	20.88	0	98.8
INEF	105	81.32	207.49	0	2166.7
LOANGA	104	11.74	37.78	-81.1	221.4

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

จากตารางสถิติของสินเชื่อทั้ง 4 ประเภทข้างต้นจะเห็นว่าค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปีรวมสินเชื่อรวมในแต่ละประเภทมีค่าอยู่ที่ประมาณร้อยละ 18.24 ซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยของอัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปที่ร้อยละ 7.73

5.2 การทดสอบปัญหาทางเศรษฐกิจ

นอกจากนั้นก่อนที่จะนำข้อมูลไปทำการทดสอบทางสถิติเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลว่ามีปัญหาทางเศรษฐกิจประการใดหรือไม่ดังต่อไปนี้

5.2.1 การทดสอบปัญหา Multicollinearity

การทดสอบปัญหา Multicollinearity ในแบบจำลองประมาณการประกอบด้วยกลุ่มตัวแปรอิสระซึ่งพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ทำการศึกษา หากตัวแปรอิสระดังกล่าวมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สูงมากกว่า 0.8 จะเรียกว่าตัวแปรอิสระนั้นมีความสัมพันธ์กันสูงอันจะ

ก่อให้เกิดปัญหา กับการประมาณค่าทำให้ผลการศึกษาที่ได้มีความแม่นยำลดลง ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ทำการทดสอบปัญหาดังกล่าวและพบว่าตัวแปรอิสระในแต่ละประเภทของสินเชื่อไม่มีความสัมพันธ์กันที่มากกว่า 0.8 ดังตาราง 15, 16, 17 และ 18

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาศัย

	SMH	NPLH	DD	ROE
SMH	1.0000	-	-	-
NPLH	0.6188	1.0000	-	-
DD	-0.0042	0.1747	1.0000	-
ROE	0.0125	0.0558	0.0539	1.0000
EOA	0.3919	0.4356	0.0114	0.2768
INEF	0.0100	0.0381	-0.1048	0.0652
LOANGH	-0.0311	-0.0596	0.0982	-0.0366

	EOA	INEF	LOANGH
SMH	-	-	-
NPLH	-	-	-
DD	-	-	-
ROE	-	-	-
EOA	1.0000	-	
INEF	-0.1148	1.0000	
LOANGH	0.0962	-0.9772	1.0000

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อบัตรเครดิต

	SMC	NPLC	DD	ROE
SMC	1.0000	-	-	-
NPLC	0.2364	1.0000	-	-
DD	-0.0038	0.0178	1.0000	-
ROE	0.0549	0.1128	-0.0063	1.0000
EOA	-0.2997	-0.2518	0.0171	0.0700
INEF	-0.0759	-0.5067	-0.0072	-0.5956
LOANGC	-0.3026	-0.3312	-0.0159	0.0092

	EOA	INEF	LOANGC
SMC	-	-	-
NPLC	-	-	-
DD	-	-	-
ROE	-	-	-
EOA	1.0000	-	-
INEF	0.0109	1.0000	-
LOANGC	0.3612	-0.0017	1.0000

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อส่วนบุคคล

	SMP	NPLP	DD	ROE
SMP	1.0000	-	-	-
NPLP	-0.1392	1.0000	-	-
DD	-0.0221	0.0164	1.0000	-
ROE	-0.0080	-0.1519	-0.1075	1.0000
EOA	-0.3073	0.2352	-0.0107	-0.0229
INEF	0.1283	0.2592	0.0154	-0.5578
LOANGP	-0.0315	-0.1786	0.0381	-0.0224
	EOA	INEF	LOANGP	
SMP	-	-	-	
NPLP	-	-	-	
DD	-	-	-	
ROE	-	-	-	
EOA	1.0000	-	-	
INEF	-0.0465	1.0000	-	
LOANGP	-0.1187	-0.0529	1.0000	

ที่มา : จากการคำนวณของผู้วิจัย

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อรัฐยนต์

	SMA	NPLA	DD	ROE
SMA	1.0000	-	-	-
NPLA	-0.0595	1.0000	-	-
DD	-0.0184	-0.0911	1.0000	-
ROE	0.0731	0.0339	0.1765	1.0000
EOA	0.3933	0.3377	-0.0717	0.1384
INEF	0.0846	0.1277	-0.0899	-0.0287
LOANGA	-0.0482	-0.3268	0.2514	0.1429

	EOA	INEF	LOANGA
SMA	-	-	-
NPLA	-	-	-
DD	-	-	-
ROE	-	-	-
EOA	1.0000	-	-
INEF	0.2821	1.0000	-
LOANGA	-0.3290	-0.0884	1.0000

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

5.2.2 การทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Stationary) ด้วย Unit Root Test

การทดสอบนี้เป็นการทดสอบว่าทุกตัวแปรในแบบจำลองที่ทำการศึกษาว่ามีลักษณะข้อมูลที่เป็น Stationary หรือไม่ด้วยวิธีของ Augmented Dickey Fuller (ADF Test) ซึ่งจะมีการเพิ่มเทอม First Difference ของความล่าช้า (Lagged Values) สำหรับตัวแปรอิสระ X_{it} คือ ΔX_{it-1} เพื่อแก้ปัญหา Autocorrelation ของตัวแปร Unobserved (μ_t) โดยการประมาณสมการแบบ ADF Test ด้วยวิธี OLS ในการหาค่าความล่าช้าที่เหมาะสมและจะพิจารณาจากค่าสถิติ Akaike info criterion ที่ต่ำสุดเพื่อเลือกแบบจำลองที่ดีที่สุด สมมติฐานที่ใช้การทดสอบคือ

$$H_0: \alpha^* = 0 \quad (X_{it} \text{ มีคุณสมบัติ Non-stationary})$$

$$H_1: \alpha^* < 0 \quad (X_{it} \text{ มีคุณสมบัติ Stationary})$$

ผลการทดสอบ Unit Root Test ของตัวแปรอิสระในแต่ละประเภทสินเชื่อดังตาราง 19, 20, 21 และ 22 พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวของทุกประเภทสินเชื่อมีความนิ่งที่ First Difference อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 ผลการทดสอบ Unit root ของตัวแปรอิสระในสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวภาคชัย

Variables		Z-test	p-value
SMH	Level	-2.5261	0.0058
	First diff	-6.1792	0.0000
NPLH	Level	-2.7406	0.0031
	First diff	-6.1704	0.0000
DD	Level	-4.9095	0.0000
	First diff	-7.5307	0.0000
ROE	Level	-5.1059	0.0000
	First diff	-6.9825	0.0000
EOA	Level	0.7276	0.7666
	First diff	-4.0212	0.0000
INEF	Level	-3.8050	0.0001
	First diff	6.4855	0.0000
LOANGH	Level	-5.8026	0.0000
	First diff	-7.1733	0.0000

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

ตาราง 20 ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลของตัวแปรอิสระในสินเชื่อบัตรเครดิต

Variables		Z	p-value
SMC	Level	-1.1722	0.1205
	First diff	-2.3830	0.0086
NPLC	Level	0.1900	0.5754
	First diff	-2.9443	0.0016
DD	Level	-0.2901	0.3859
	First diff	-3.4100	0.0003
ROE	Level	0.4928	0.6889
	First diff	-2.7463	0.0030

EOA	Level	-0.5912	0.2772
	First diff	-3.2037	0.0007
INEF	Level	-0.2382	0.4059
	First diff	-2.7696	0.0028
LOANGC	Level	-0.4814	0.3151
	First diff	-3.4702	0.0003

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

ตาราง 21 ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลของตัวแปรอิสระในสินเชื่อส่วนบุคคล

Variables		Z-test	P-value
SMP	Level	-6.1349	0.0000
	First diff	-4.6685	0.0000
NPLP	Level	-5.9870	0.0000
	First diff	-5.6433	0.0000
DD	Level	0.2035	0.4194
	First diff	-4.0024	0.0000
ROE	Level	-3.8063	0.0001
	First diff	-5.1354	0.0000
EOA	Level	1.0710	0.8579
	First diff	-2.9251	0.0017
INEF	Level	-2.3267	0.0100
	First diff	-4.3279	0.0000
LOANGP	Level	-5.1176	0.0000
	First diff	-5.4424	0.0000

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

ตาราง 22 ผลการทดสอบความนิ่งของข้อมูลของตัวแปรอิสระในสินเชื่อรถยนต์

ตัวแปรอิสระ		Z-test	P-value
SMA	Level	0.0478	0.5190
	First diff	-3.6722	0.0001
NPLA	Level	-0.3798	0.3520
	First diff	-3.9350	0.0000
DD	Level	-0.3961	0.3460
	First diff	-4.1907	0.0000
ROE	Level	-0.1725	0.4315
	First diff	-3.8479	0.0001
EOA	Level	-3.6039	0.0002
	First diff	-5.1311	0.0000
INEF	Level	-3.3738	0.0004
	First diff	-5.3431	0.0000
LOANGA	Level	-0.5701	0.2843
	First diff	-4.0945	0.0000

ที่มา: จากการรวบรวมของผู้วิจัย

5.2.3 การทดสอบปัญหา Autocorrelation

ปัญหา Autocorrelation หรือที่เรียกว่าปัญหาอัตโนมัติสัมพันธ์คือปัญหาที่ค่าความคลาดเคลื่อนในวดหนึ่งมีความสัมพันธ์กับค่าความคลาดเคลื่อนในวดก่อนมีผลทำให้ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่ประมาณค่าได้มีแนวโน้มต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ซึ่งจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือ ซึ่งหลังจากที่ทำการทดสอบแล้วพบว่าวิธีการศึกษาแบบ Difference GMM ที่มีการเลือกใช้ตัวแปรเครื่องมือแทน (Instrument Variables) ทำให้ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ในแบบจำลองทั้ง First-serial Autocorrelation และ Second-serial Autocorrelation เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์ที่ทดสอบได้ไม่มีนัยสำคัญจึงไม่สามารถปฏิเสชสมมติฐานหลักได้ โดยมีสมมติฐานการทดสอบดังนี้

$$H_0: \alpha = 0 \quad (\text{ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation})$$

$$H_1: \alpha < 0 \quad (\text{เกิดปัญหา Autocorrelation})$$

5.3 ผลการประมาณค่า

จากการศึกษาสามารถแสดงผลการประมาณค่าของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคทั้ง 4 ประเภทได้ดังตารางต่อไปนี้

5.3.1 สินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาศัย

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระของสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาศัย

ตัวแปรอิสระ	(1) SMH	(2) NPLH
SMH _{it-1}	0.1671***	-
NPLH _{it-1}	-	0.2633***
DD _{t-1}	-3.7243***	-0.8168**
ROE _{it-1}	-0.0561	-0.0420***
EOA _{it-1}	-0.1040*	0.0256
INEF _{it-1}	-0.025	-0.0966*
LOANGH _{it-1}	0.1861***	0.1516**
NO.OBS	117	118
NO.INSTRUMENT	76	76
AR (1)	-2.1977	-2.0065
AR (2)	0.6101	1.5613

หมายเหตุ: *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

ผลการศึกษาระบบปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อประมาณสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาศัยรวมในปัจจุบัน (SMH_{it})

เนื้ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อประมาณสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาศัยรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อประมาณสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวอาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.2611 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 3.7243 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1040 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

เมื่ออัตราการเติบโตของปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1861 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการศึกษาระบบปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบัน ($NPLH_{it}$)

เมื่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.2633 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.8168 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เมื่ออัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0420 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้จากการดำเนินการในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0966 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

เมื่ออัตราการเติบโตของปริมาณเงินให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1516 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ดังนั้นจากแบบจำลอง (1) และ (2) ดังตาราง 23 จึงสรุปได้ว่าอัตราส่วนหนี้ค้างชำระสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยจากธนาคารพาณิชย์ทั้ง 1-3 เดือนและมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปในปัจจุบันนั้นมีผลมาจากการอัตราส่วนหนี้ค้างชำระในอดีตซึ่งสะท้อนถึงพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบหละหลวง, อัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อ (Loan Growth) และเศรษฐกิจภายในประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในช่วงปีที่ทำการศึกษารู้บาลได้มีการกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านการให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยในปริมาณที่มากขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่าในส่วนหนี้ค้างชำระต้อยคุณภาพ (NPL) นั้นเกิดมาจากการที่ธนาคารปล่อยสินเชื่อมากขึ้นนั้นเป็นพฤติกรรมการบริหารจัดการที่ไม่ดี เนื่องจากรายได้หรือกำไรสูญล็อกลงเมื่อเทียบกับส่วนของเจ้าของในอดีต

5.3.2 สินเชื่อบัตรเครดิต

ตาราง 24 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวม

ตัวแปรอิสระ	(3) SMC	(4) NPLC
SMC _{it-1}	0.1903***	-
NPLC _{it-1}	-	0.0885***
DD _{t-1}	-0.0240**	-1.7793
ROE _{it-1}	0.0009	-0.0255*
EOA _{it-1}	-1.9612*	0.1305***
INEF _{it-1}	0.0593*	-0.3704
LOANGC _{it-1}	0.0593*	0.1257
NO.OBS	33	36
NO.INSTRUMENT	33	436
AR (1)	-1.6186	-1.9615
AR (2)	-1.2098	-0.9792

หมายเหตุ: *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

ผลการศึกษากรณีปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบัน (SMC_{it})

เมื่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1903 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0240 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เมื่ออัตราส่วนของส่วนของเจ้าของท่อสินทรัพย์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1.9612 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

เมื่ออัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้จากการดำเนินการในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้าง 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0593 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

เมื่ออัตราการเติบโตของปริมาณเงินให้สินเชื่อบัตรเครดิตในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0593 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการศึกษากรณีปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบัน ($NPLC_{it}$)

เมื่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0885 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0255 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

เมื่ออัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อบัตรเครดิตรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1305 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ดังนั้นจากแบบจำลอง (3) และ (4) ดังตาราง 24 จึงสรุปได้ว่าอัตราส่วนหนี้ค้างชำระของสินเชื่อบัตรเครดิตจากบริษัท Non-bank 1-3 เดือน (SM) ที่ยังไม่จดว่าเป็นหนี้ด้อยคุณภาพนี้มีผลมาจากการอัตราส่วนหนี้ค้างชำระในอดีตซึ่งสะท้อนถึงพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบหละหลวย และพฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อที่มากเกินไป (Excessive Lending) ในช่วงที่เศรษฐกิจของประเทศไทยขยายตัว ความสามารถในการชำระคืนหนี้ของประชากรลดลง สะท้อนให้เห็นจากการที่ค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นลบและมีนัยสำคัญที่ 0.05 ในขณะที่หนี้ด้อยคุณภาพส่วนใหญ่ (NPL) เกิดมาจากการที่บริษัทมีส่วนของเจ้าของที่มากกว่าสินทรัพย์รวมโดยเปรียบเทียบและบ่งบอกถึงความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้น (Ability to Loan)

5.3.3 สินเชื่อส่วนบุคคล

ตาราง 25 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อสัดส่วนหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวม

ตัวแปรอิสระ	(5) SMP	(6) NPLP
SMP _{it-1}	0.1969***	-
NPLP _{it-1}	-	0.0621***
DD _{t-1}	-2.6946	-1.9187
ROE _{it-1}	-0.0033***	0.00006
EOA _{it-1}	0.1531***	0.0026**
INEF _{it-1}	0.2746	-0.2039
LOANGP _{it-1}	0.2948***	0.2681
NO.OBS	49	52
NO.INSTRUMENT	38	38
AR (1)	-2.4231	-1.5738
AR (2)	-1.2817	1.3194

หมายเหตุ: *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

ผลการศึกษากรณีปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในปัจจุบัน (SMP_{it})

เมื่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1969 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0033 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1531 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่อการเติบโตของปริมาณเงินให้สินเชื่อส่วนบุคคลรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.2948 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผลการศึกษากรณีปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนของสินเชื่อส่วนบุคคล ($NPLP_{it}$)

เมื่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0621 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราส่วนของกำไรสุทธิต่อส่วนของเจ้าของรวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปริมาณสินเชื่อส่วนบุคคลรวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0026 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตั้งนี้จากแบบจำลอง (5) และ (6) ตั้งตาราง 25 สามารถสรุปได้ว่าอัตราส่วนหนี้ค้างชำระของสินเชื่อส่วนบุคคลหรือสินเชื่อเงินสดที่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันจากบริษัท Non-bank ทั้ง 1-3 เดือน (SM) และมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป (NPL) ในปัจจุบันนั้นมีผลมาจากการส่วนหนี้ค้างชำระในอดีตและความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้น โดยเห็นได้จากค่าสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปร

อัตราส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตมีค่าเป็นบวก ในขณะที่อัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อทำให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระแต่ยังไม่จัดว่าเป็นหนี้ค้างชำระด้วยคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

5.3.4 สินเชื่อรถยนต์

ตาราง 26 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีต่อสัดส่วนหนี้ค้างชำระต่อปริมาณสินเชื่อรถยนต์รวม

ตัวแปรอิสระ	(7) SMA	(8) NPLA
SMA _{it-1}	0.1865***	-
NPLA _{it-1}	-	0.0680***
DD _{t-1}	-0.6978	-0.7086**
ROE _{it-1}	-0.016	-0.00005
EOA _{it-1}	0.0792*	0.0073**
INEF _{it-1}	0.0956*	0.0266***
LOANGA _{it-1}	0.2486**	0.2806***
DUMMY YEAR 2556-2559	-	29.2504***
NO.OBS	61	62
NO.INSTRUMENT	39	39
AR (1)	-1.9046	-2.6235
AR (2)	-1.6724	-1.4733

ที่มา: จากการคำนวณของผู้วิจัย

หมายเหตุ: *** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01, ** คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, * คือระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

อธิบายผลการศึกษารณปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนของสินเชื่อรถยนต์รวมในปัจจุบัน (SMA_{it})

เมื่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อรถยนต์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปริมาณสินเชื่อรถยนต์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.1865 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0792 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.10

เมื่ออัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่มิใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้จากการดำเนินการในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0956 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

อธิบายผลการศึกษารณีปัจจัยที่มีอัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปของสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบัน (NPLA_{gt})

เมื่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0680 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.7086 ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เมื่ออัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้หัตราชื่นหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0073 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เมื่ออัตราส่วนของค่าใช้จ่ายที่มิใช่ดอกเบี้ยต่อรายได้จากการดำเนินการในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.0266 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

เมื่ออัตราการเติบโตของปริมาณเงินให้สินเชื่อรณิษฐ์รวมในอดีตเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 ส่งผลทำให้อัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไปต่อปีมีผลสินเชื่อรณิษฐ์รวมในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.2806 ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 นอกจากนั้นยังพบว่าในปี พ.ศ.2556-2559 เป็นช่วงที่ทำให้หนี้ค้างชำระด้อยคุณภาพเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 29.2504 หน่วยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ดังนั้นจากแบบจำลอง (7) และ (8) ดังตาราง 26 สามารถสรุปได้ว่าอัตราส่วนหนี้ค้างชำระของสินเชื่อร้อยต์จากบริษัท Non-bank ทั้ง 1-3 เดือน (SM) และมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป (NPL) ในปัจจุบันนั้นมีผลมาจากการอัตราส่วนหนี้ค้างชำระในอดีต ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นแต่กลับเป็นพฤติกรรมการบริหารจัดการกิจการที่ไม่ดี (Bad Management) นอกจากนั้นยังพบว่าปัญหาหนี้ค้างชำระด้วยคุณภาพ (NPL) มีการตอบสนองต่อเศรษฐกิจของประเทศและเมืองไตรัตน์ Dummey ช่วงปี 2556-2559 เพื่อดูว่าหลังการประกาศใช้นโยบายคืนภาษีร้อยต์คันแรกในปี 2554 ที่หวังกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านการจับจ่ายใช้สอยของประชาชนให้เพิ่มสูงขึ้นนั้นมีผลต่อหนี้ค้างชำระด้วยคุณภาพหรือไม่ ซึ่งผลการศึกษาพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติอย่างชัดเจนที่ 0.01

บทที่ 6

อภิรายผลและข้อเสนอแนะ

6.1 อภิรายผลการศึกษา

สินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคนั้นมีความสำคัญต่อบุคคลธรรมดายิ่งไปในภาคครัวเรือนเนื่องจากเป็นปัจจัยสู่ในการดำรงชีวิต และในช่วงหลายปีที่ผ่านมาธุรกิจของไทยได้มีนโยบายกระตุนการเติบโตของเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านการสนับสนุนให้ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนทั่วไปหรือที่เรียกว่า Non-bank ได้มีบทบาทร่วมกันปล่อยสินเชื่อประเภทดังกล่าวให้มากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการเงินทุนของประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทย แต่การปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นนักลับส่งผลทำให้หนี้ค้างชำระรวมดอกเบี้ยค้างรับได้ปรับตัวสูงขึ้นในทุกปี เช่นเดียวกัน ซึ่งหนี้ค้างชำระคือประเภทหนึ่งความเสี่ยงจากการด้านเครดิตที่อาจส่งผลเสียต่อเสถียรภาพทางการเงินของสถาบันการเงินในประเทศไทยเนื่องจากการเป็นการด้อยค่าลงของสินทรัพย์โดยเมื่อสถาบันการเงินมีผลประกอบการที่ลดลงเนื่องจากปริมาณหนี้ค้างชำระที่สูงขึ้น จึงทำให้มีความจำเป็นที่ต้องค่าไฟอหนี้สำรองจะสูญในสัดส่วนที่สูงและมีผลทำให้เกิดข้อจำกัดในการปล่อยสินเชื่อเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่เข้มงวดขึ้นจนส่งผลกระทบต่อการเติบโตของเศรษฐกิจและความเสี่ยงเชิงระบบของประเทศต่อไป

ดังนั้นจึงนำไปสู่คำถามวิจัยที่ว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนและหนี้ด้อยคุณภาพที่มากกว่า 3 เดือนขึ้นไปของสินเชื่ออุปโภคบริโภค ได้แก่ สินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวฯลฯจากธนาคารพาณิชย์ สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อรuby จากบริษัท Non-bank ในช่วงปี 2550 ถึง 2559 โดยได้นำข้อมูลหนี้ค้างชำระและตัวเลขผลประกอบการรายธนาคาร/กิจการ Non-bank มาจากร้านข้อมูลของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

ในงานวิจัยฉบับนี้มีข้อสมมติฐานหลักที่สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีและการทบทวนวรรณกรรมทั้งสิ้น 3 ประการดังนี้ 1) ปัญหาหนี้ค้างชำระในอดีตจะส่งผลต่อหนี้ค้างชำระในปัจจุบัน 2) ปัญหาหนี้ค้างชำระเกิดมาจากการตัววัดสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศในอดีต (Macroeconomic Indicator) ซึ่งเป็นตัวแปรที่สะท้อนถึงความสามารถในการชำระคืนหนี้ของลูกหนี้ และ 3) ปัญหาหนี้ค้างชำระเป็นผลมาจากการปัจจัยภายในที่แสดงได้จากการดำเนินงานของธนาคาร (Bank-specific Factors) ในอดีตซึ่งสามารถแบ่งการวิเคราะห์พฤติกรรมของกิจการออกเป็น 4 ด้านดังต่อไปนี้ การวิเคราะห์ด้านผลการดำเนินงานของกิจการ (Bank's Profitability), การวิเคราะห์ด้านส่วนทุนของธนาคาร (Bank's Capitalization), การวิเคราะห์ด้านต้นทุนการดำเนินงาน (Bank's Operating

Inefficiency) และการวิเคราะห์ด้านอัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อ (Bank's Loan Growth) และได้ใช้วิธีการ Difference GMM ในการศึกษาเนื่องจากข้อมูลมีลักษณะเป็นภาคตัดขวางเชิงพลวัต

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านผลการดำเนินงานของธนาคารในอดีตมีผลต่อหนี้ค้างชำระ ในปัจจุบันซึ่งสอดคล้องกับนิยามในงานวิจัยของ Klein (2013) โดยสามารถอธิบายพฤติกรรมต่างๆ ได้ ดังนี้ หนี้ค้างชำระทั้งสองช่วงเวลาของสินเชื่อทุกประเภทในอดีตนั้นส่งผลต่อหนี้ค้างชำระในปัจจุบัน สะท้อนถึงพฤติกรรม Moral Hazard ของธนาคารหรือกิจการที่หวังจะแก้ไขปัญหาหนี้ โดยปัญหานี้ ค้างชำระส่วนใหญ่เกิดมาจากการที่ธนาคาร/กิจการมีสภาพคล่องที่มากพอต่อการปล่อยสินเชื่อในอดีต ที่มากเกินไป (Ability to Loan) โดยวัดจากอัตราส่วนของส่วนของเจ้าของต่อสินทรัพย์รวม รวมถึงมี อัตราการเติบโตของปริมาณสินเชื่อที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนั้นยังพบว่าัยเกิดพฤติกรรมการบริหาร จัดการที่ไม่ดีของกิจการ (Bad Management) ในบางสินเชื่อเนื่องจากการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้น ไม่ได้เป็นนโยบายที่ดีที่สร้างรายได้ให้กิจการเมื่อเทียบกับส่วนของเจ้าของ ซึ่งเห็นได้ชัดเจนกับกรณี ของสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลที่เป็นสินเชื่อที่ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ขณะที่หนี้ค้างชำระด้อยคุณภาพ (NPL) ของสินเชื่อรัฐยนต์มีการตอบสนองต่อสภาวะ เศรษฐกิจของประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้ามและเมื่อไส้ตัวแปร Dummy ช่วงปี 2556-2559 เพื่อดูว่า หลังการประกาศใช้นโยบายคืนภาษีรถยนต์คันแรกเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ จากวิกฤติการณ์น้ำท่วมใหญ่ เมื่อปี 2554 ที่หวังจะกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศผ่านการจับจ่ายใช้สอยของประชาชนให้เพิ่ม สูงขึ้นนั้นมีผลต่อหนี้ค้างชำระด้อยคุณภาพหรือไม่ ซึ่งผลการศึกษาค่าสัมประสิทธิ์มีค่าเป็นบวกและมี นัยสำคัญทางสถิติอย่างชัดเจนที่ 0.01 นอกจากนั้นยังพบว่ากรณีหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือนแต่ไม่ใช่หนี้ ด้อยคุณภาพของสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลซึ่งเป็นสินเชื่อที่ไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำ ประกัน บุคคลธรรมดายังไงสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพียงมีเงินเดือนขั้นต่ำ เกิดมาจากการที่บริษัท Non-bank เหล่านี้มีส่วนทุนและความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นประกอบกับการลงทะเบียน คุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้กู้ ขาดการตรวจสอบข้อมูลจากเครดิตบูโร

ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้จึงทำให้ทราบว่า นอกจากปัจจัยตัวลูกหนี้เองที่มีผลต่อการผิดนัดชำระ หนี้แล้ว สภาวะเศรษฐกิจและพฤติกรรมของธนาคารหรือกิจการในอดีตนั้นก็เป็นตัวแปรสำคัญที่ส่งผล ให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระเช่นเดียวกัน

6.2 ตารางสรุปผลการศึกษา

เนื่องจากสมมติฐานหลักของงานวิจัยคือสภาวะเศรษฐกิจในประเทศไทยและพฤติกรรมด้านต่างๆ ของธนาคารพาณิชย์และบริษัทที่ประกอบธุรกิจแต่ไม่ใช่สถาบันการเงินในประเทศไทยในอดีตล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อหนี้ค้างชำระของสินเชื่อประเภทต่างๆทั้งสิ้น ซึ่งจากตาราง 6.2.1 และ 6.2.2 จะแสดงเห็นให้ว่าปัญหานี้ค้างชำระเหล่านั้นเกิดมาจากการพุ่มพุ่มโดยกิจกรรมใดของกิจการบ้าง

6.2.1 ตารางสรุปผลการศึกษากรณีอัตราส่วนหนี้ค้างชำระ 1-3 เดือน

	สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	สินเชื่อบัตรเครดิต	สินเชื่อส่วนบุคคล	สินเชื่อรายนิติ
อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศไทยในอดีต (Annual Growth of Domestic Demand)	✓	✓		
หนี้ค้างชำระในอดีต	✓	✓	✓	✓
พฤติกรรมการบริหารจัดการกิจการที่ไม่ดีในอดีต (Bad Management)		✓	✓	✓
พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบหละหลวยในอดีต (Moral Hazard)	✓	✓		
ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นในอดีต (Ability to Loan)			✓	✓
พฤติกรรมการติดตามสินเชื่อแบบ省略ในอดีต (Skimping)				
พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อที่มากเกินไปในอดีต (Excessive Lending)	✓	✓	✓	✓

ที่มา: จากการรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย

6.2.2 ตารางสรุปพฤติกรรมของกิจการที่มีต่ออัตราส่วนหนี้ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนขึ้นไป

	สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	สินเชื่อบัตรเครดิต	สินเชื่อส่วนบุคคล	สินเชื่อรถยนต์
อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจในประเทศในอดีต (Annual Growth of Domestic Demand)	✓			✓
หนี้ค้างชำระในอดีต	✓	✓	✓	✓
พฤติกรรมการบริหารจัดการกิจการที่ไม่ดีในอดีต (Bad Management)	✓	✓		✓
พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อแบบหละหลวยในอดีต (Moral Hazard)				
ความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่มากขึ้นในอดีต (Ability to Loan)		✓	✓	✓
พฤติกรรมการติดตามสินเชื่อแบบ省略 (Skimping)	✓			
พฤติกรรมการปล่อยสินเชื่อที่มากเกินไปในอดีต (Excessive Lending)	✓			✓

ที่มา: จากการรวบรวมข้อมูลของผู้วิจัย

6.2 ข้อจำกัดของการศึกษา

1. ข้อจำกัดทางด้านข้อมูลที่ไม่สามารถเข้าถึงได้ทำให้ไม่สามารถทราบข้อมูลการค้างชำระหนี้ลูกหนี้รายบุคคลของสินเชื่อประเภทต่างๆในประเทศได้และข้อจำกัดด้านข้อมูลของธนาคารพาณิชย์ที่ทำให้ไม่ทราบถึงหนี้ค้างชำระสินเชื่ออุปโภคบริโภคแต่ละประเภท
2. ในช่วงปี พ.ศ.2546-2559 ที่ทำการศึกษาราคาพาณิชย์บางแห่งได้มีรายหื่อควบรวมกิจการกันอาจจะทำให้ตัวเลขผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่นำมาทำวิเคราะห์อาจไม่ใช่ตัวเลขที่แท้จริงของธนาคารนั้นๆ
3. ปัญหาหนี้ค้างชำระจำนวนมากสำหรับสินเชื่อเพื่อท่องเที่ยวศักยภาพจากการบ้านประชาชนรัฐตามนโยบายประชาชนนิยมของรัฐบาลในขณะนั้นที่ให้ธนาคารออมสินและธนาคารอาคารสงเคราะห์เป็นผู้ให้บริการสินเชื่อดังกล่าวและผู้วิจัยไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลของทั้งสองธนาคารได้

6.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าปัญหาหนี้ค้างชำระของสินเชื่ออุปโภคบริโภคส่วนใหญ่มีผลมาจากการปัจจัยด้านผลการดำเนินของธนาคารพาณิชย์หรือกิจการ Non-bank มากกว่าปัจจัยภายนอกอย่างสภาพเศรษฐกิจ เช่นการที่เบริกที่มีการปล่อยสินเชื่อจำนวนมากเกินไปที่อาจจะมีผลกระทบโดยคุณสมบัติที่เหมาะสมของผู้กู้ ประกอบกับสินเชื่อที่มีความเสี่ยงที่จะเป็นหนี้ด้อยคุณภาพ เช่น สินเชื่อส่วนบุคคลสินเชื่อเงินสดที่ไม่จำเป็นต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน เพียงแค่มีเงินเดือนประจำเพียงพอต่อการขอภัยทำให้ง่ายสะดวกสบายทั้งผู้ปล่อยกู้และผู้กู้ล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระตามมาในปัจจุบัน

ดังนั้นในงานวิจัยฉบับนี้จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับผู้ให้บริการสินเชื่อประเภทดังกล่าว ควรพิจารณาความเหมาะสมของลูกหนี้ให้จากเครดิตบูโรก่อนที่จะปล่อยสินเชื่อและควรปล่อยสินเชื่อในสัดส่วนที่เหมาะสมสถานะทางการเงินของบริษัท นอกจากนั้นบริษัทควรมีการบริหารจัดการหนี้ที่ดีกล่าวคือซึ่งเมื่อปล่อยสินเชื่อไปแล้ว ควรติดตามลูกหนี้อย่างใกล้ชิดว่าลูกหนี้ไม่ได้มีพฤติกรรมที่จะก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อปัญหาหนี้ค้างชำระในอนาคตอันจะกระทบต่อภาพรวมเศรษฐกิจ

รายการอ้างอิง

- Arellano, M., & Bond, S. (1991). Some tests of specification for panel data: Monte Carlo evidence and an application to employment equations. *The review of economic studies*, 58(2), 277-297.
- Berger, A. N., & DeYoung, R. (1997). Problem loans and cost efficiency in commercial banks. *Journal of Banking & Finance*, 21(6), 849-870.
- Carey, M. (1998). Credit risk in private debt portfolios. *The Journal of Finance*, 53(4), 1363-1387.
- Chantarat, S., Lamsam, A., Samphantharak, K., & Tangsawasdirat, B. (2017). *Thailand's Household Debt through the Lens of Credit Bureau Data: Debt and Delinquency*. Retrieved from
- Dimitrios, A., Helen, L., & Mike, T. (2016). Determinants of non-performing loans: Evidence from Euro-area countries. *Finance research letters*, 18, 116-119.
- Espinoza, R. A., & Prasad, A. (2010). *Nonperforming loans in the GCC banking system and their macroeconomic effects*: International Monetary Fund.
- Ghosh, A. (2015). Banking-industry specific and regional economic determinants of non-performing loans: Evidence from US states. *Journal of Financial Stability*, 20, 93-104.
- Glen, J., & Mondragón-Vélez, C. (2011). Business cycle effects on commercial bank loan portfolio performance in developing economies. *Review of Development Finance*, 1(2), 150-165.
- Jensen, M. C., & Meckling, W. H. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of financial economics*, 3(4), 305-360.
- Keeton, W. R. (1999). Does faster loan growth lead to higher loan losses? *Economic review-Federal reserve bank of Kansas City*, 84(2), 57.
- Keeton, W. R., & Morris, C. S. (1987). Why do banks' loan losses differ? *Economic Review-Federal Reserve Bank of Kansas City*, 72(5), 3.

- Klein, N. (2013). *Non-performing loans in CESEE: Determinants and impact on macroeconomic performance*: International Monetary Fund.
- Louzis, D. P., Vouldis, A. T., & Metaxas, V. L. (2012). Macroeconomic and bank-specific determinants of non-performing loans in Greece: A comparative study of mortgage, business and consumer loan portfolios. *Journal of Banking & Finance*, 36(4), 1012-1027.
- Messai, A. S., & Jouini, F. (2013). Micro and macro determinants of non-performing loans. *International journal of economics and financial issues*, 3(4), 852.
- Nkusu, M. M. (2011). *Nonperforming loans and macrofinancial vulnerabilities in advanced economies*: International Monetary Fund.
- Podpiera, J., & Weill, L. (2008). Bad luck or bad management? Emerging banking market experience. *Journal of financial stability*, 4(2), 135-148.
- Quagliariello, M. (2007). Banks' riskiness over the business cycle: a panel analysis on Italian intermediaries. *Applied Financial Economics*, 17(2), 119-138.
- Rajan, R. G. (1994). Why bank credit policies fluctuate: A theory and some evidence. *The Quarterly Journal of Economics*, 109(2), 399-441.
- Rossi, S. P., Schwaiger, M., & Winkler, G. (2005). *Managerial behavior and cost/profit efficiency in the banking sectors of Central and Eastern European countries*: Oesterr. Nationalbank.
- Salas, V., & Saurina, J. (2002). Credit risk in two institutional regimes: Spanish commercial and savings banks. *Journal of Financial Services Research*, 22(3), 203-224.
- Zhang, D., Cai, J., Dickinson, D. G., & Kutan, A. M. (2016). Non-performing loans, moral hazard and regulation of the Chinese commercial banking system. *Journal of Banking & finance*, 63, 48-60.
- ชนินทร์ มีโภคี. (2548). พฤติกรรมผู้ผลิตภายใต้ภาวะข้อมูลข่าวสารไม่สมมาตร. สืบค้นจาก <http://www.econ.tu.ac.th/oldweb/popup.php?action=outline&tb=course&id=71&lang=th>
- ชัยสิทธิ์ อันธิตรวงศ์, ธิดา อินทร์ใจ, ปกรณ์ วิชนาณนท์, & ยศ วัชระคุปต์. (2552). ธุรกิจบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลของ Non-bank ในประเทศไทย สืบค้นจาก <https://tdri.or.th/2012/09/wb68/>

ปัทมา คุทอง. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของธนาคารออมสิน:
กรณีศึกษาธนาคารออมสิน เชียงใหม่. (เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. Retrieved from
econ.eco.ku.ac.th/2016/is/IS%205681.pdf

ภาควิชานวัตกรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวรนิดา ตันติอาภาภุล เกิดวันที่ 10 มกราคม พ.ศ.2536 จังหวัดนนทบุรี สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนอัสสัมชัญธนบุรี ในปีการศึกษา 2554 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์เกษตร จากคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน (เกียรตินิยมอันดับ 1) ในปีการศึกษา 2558 และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2559

